

พฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ

นางสาวสุชาติ อินทอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INFORMATION SEEKING BEHAVIOR OF RETIRED INVESTORS FOR STOCK INVESTMENT
DECISION MAKING

Miss Suchawadee Intong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุน
ในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ

โดย

นางสาวสุชาวดี อินทอง

สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ เทพกาญจนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิภา เปรมสมิทธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผุสดี ดอกพรม)

สุชาวดี อินทอง : พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ (INFORMATION SEEKING BEHAVIOR OF RETIRED INVESTORS FOR STOCK INVESTMENT DECISION MAKING) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล, 113 หน้า.

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณเพื่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหุ้น ในด้านแหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ การนำไปใช้ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักลงทุนวัยเกษียณที่เข้ามาใช้บริการภายในห้องสมุดมารวย รวมทั้งผู้เข้าร่วมกิจกรรม SET in the City ปี 2557 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนรวมทั้งสิ้น 100 คน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน ด้วยวิธีการชมรายการวิเคราะห์หุ้น ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งตีพิมพ์ที่เป็นหนังสือคู่มือการลงทุน แสวงหาสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ และนำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้วางแผนการลงทุนในหุ้น ส่วนปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณประสบปัญหาทุกรายการทั้งในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การขาดการอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศใหม่ๆ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลในระดับมากที่สุดต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความครอบคลุมของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา	บรรณารักษศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต	.....
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ ศาสตร์	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก	.....

ปีการศึกษา 2558

5580178022 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEYWORDS: การแสวงหาสารสนเทศ / นักลงทุนวัยเกษียณ / การลงทุนในตลาดหุ้น / INFORMATION SEEKING / RETIRED INVESTOR / INVESTMENT IN STOCK MARKET

SUCHAWADEE INTONG: INFORMATION SEEKING BEHAVIOR OF RETIRED INVESTORS FOR STOCK INVESTMENT DECISION MAKING. ADVISOR: ASST. PROF. SOMSAK SRIBORISUTSAKUL, Ph.D., 113 pp.

The objective of this survey research is to study the information seeking behavior of retired investors making a decision to invest in the stock market in terms of information sources, information seeking methods, types of information resources, contents and use of sought information, problems faced by the information seekers, and factors in the selection of information sources. The questionnaire was employed to gather the survey data from the 100 samples of retired investors who visited 'Maruay Library', including the event attendants 'SET in the City 2014' organized by Stock Exchange of Thailand.

The research found that most respondents seek information from mass media sources, watch stock analysis programs on television, use printed handbooks which embrace the contents of stock priced indexes, and exploit sought information to their stock investment plans. On the other hand, information seeking problems faced by most respondents remain moderate and low levels only. Lack of training in how to search new information was the problem to be rated as the highest mean score. Coverage of information gained from different sources has the highest mean score at the high level as a major factor in the selection of information sources for seeking.

Department: Library Science Student's Signature .....

Field of Study: Library and Information Science Advisor's Signature .....

Academic Year: 2015

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยให้คำชี้แนะ และคำปรึกษาในการจัดทำ วิทยานิพนธ์และแนะนำการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ ด้วยความ เอาใจใส่อย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ราไพ เปรรมสมิทธิ์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต ดอกพรม และอาจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ช่วยให้คำแนะนำ ชี้แนะข้อบกพร่อง และให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ใน การปรับปรุงแก้ไข ทาให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และบริษัท อินโฟร์เคสท์ จำกัด ที่ให้การสนับสนุนการศึกษาต่อระดับปริญญาโท รวมถึงพี่ๆและเพื่อนในสถานทำงานทั้ง 2 แห่ง ที่ห่วงใย ใต้ถาม และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเพื่อนๆและพี่ๆ ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจ รวมถึง พี่ๆและพี่ๆที่ไม่ได้เอ่ยนาม สำหรับมิตรภาพและความห่วงใยที่มีให้เสมอมา และขอบคุณผู้ตอบ แบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

การทำวิจัยในครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จาก เงินทุน ดร. ม.ล. จ้อย (จอน รณ) นันทิวชิรินทร์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ และคุณแม่ ที่ให้ความห่วงใยและกำลังใจอย่างดียิ่ง เสมอมา รวมถึงขอบคุณพี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำ กำลังใจ และความช่วยเหลือในการทำ วิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดีจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	6
สมมติฐาน.....	6
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	7
ขอบเขตประชากร.....	9
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 ปรัชญ์ศน์วรรณกรรม.....	11
นักลงทุนวัยเกษียณ.....	11
การตัดสินใจลงทุนในหุ้น.....	12
การแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ.....	14
แหล่งสารสนเทศ.....	16
วิธีการแสวงหาสารสนเทศ.....	17
ทรัพยากรสารสนเทศ.....	18
เนื้อหาสารสนเทศ.....	19

ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ	22
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	37
ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
รายการอ้างอิง	93
ภาคผนวก ก	98
ภาคผนวก ข	100
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	45
ตารางที่ 2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
ตารางที่ 4 อาชีพก่อนเกษียณจากการทำงานของนักลงทุนวัยเกษียณ	48
ตารางที่ 5 ประสบการณ์การลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ	49
ตารางที่ 6 ภาพรวมของแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา	51
ตารางที่ 7 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคลของนักลงทุนวัยเกษียณ	52
ตารางที่ 8 ประเภทของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา	53
ตารางที่ 9 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูลของนักลงทุนวัย เกษียณ.....	54
ตารางที่ 10 ประเภทของหน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา	55
ตารางที่ 11 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชนของนักลงทุนวัยเกษียณ	56
ตารางที่ 12 ประเภทของแหล่งสื่อสารมวลชนที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา	56
ตารางที่ 13 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตของนักลงทุนวัย เกษียณ.....	57
ตารางที่ 14 ประเภทของแหล่งบนอินเทอร์เน็ตที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา.....	58
ตารางที่ 15 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล	59
ตารางที่ 16 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล	60
ตารางที่ 17 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน.....	61
ตารางที่ 18 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต	62
ตารางที่ 19 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่นักลงทุนแสวงหา	63
ตารางที่ 20 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสื่อดิจิทัลที่นักลงทุนแสวงหา	64

ตารางที่ 21	ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักลงทุนแสวงหา	65
ตารางที่ 22	เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาจำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ.....	67
ตารางที่ 23	การนำสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหาไปใช้.....	68
ตารางที่ 24	ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ	69
ตารางที่ 25	ปัญหาด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ	70
ตารางที่ 26	ปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ	70
ตารางที่ 27	ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ	71

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกปีจากการสำรวจและคาดการณ์จำนวนประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทย พ.ศ.2556-2573 โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2556) พบว่า โครงสร้างประชากรของประเทศไทยได้กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging society) ซึ่งเป็นสังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปหรืออยู่ในวัยเกษียณที่มีได้ทำงานประจำ มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด และจากการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะ เมื่อปี พ.ศ. 2553 พบว่า ประเทศไทยมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นประมาณร้อยละ 11 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2553)

จากแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุทำให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาและวางแผนให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ประชากรหลังวัยเกษียณ เนื่องจากความมั่นคงในวัยเกษียณหรือความรู้สึกลดลงด้วยมั่นใจว่ามีหลักประกันทางรายได้ในวัยเกษียณที่เพียงพอ และต่อเนื่องไปตลอดชีวิตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะรายได้จากการประกอบอาชีพของประชาชนวัยเกษียณนั้นจะหายไป ในขณะที่รายจ่ายกลับตรงกันข้าม ยิ่งอายุมากขึ้นก็จะมีค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ รวมถึงราคาสินค้ามีราคาแพง เงินที่ได้จากกองทุนต่างๆ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม กองทุนรวม ที่สะสมไว้ หรือเงินที่ได้จากการประกันชีวิตที่ครบสัญญาจึงเป็นเงินก้อนสุดท้าย ดังนั้นในวัยเกษียณจึงจำเป็นต้องมีการออมอย่างชาญฉลาด เพื่อให้เงินที่สะสมมานั้นเพิ่มขึ้นมากพอที่จะสู้กับรายจ่ายในปัจจุบันได้ ซึ่งหนึ่งหนทางที่จะช่วยเพิ่มเงินออมได้นั้น คือ การนำเงินออมดังกล่าวไปลงทุน (นิชกร สิริวัฒน์, 2554) โดยการลงทุนนั้นเป็นการนำเงินที่เก็บสะสมไปสร้างผลตอบแทนที่สูงกว่าการออม ด้วยการซื้อทองคำ ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หรือการลงทุนในหุ้น เป็นต้น เพื่อให้ได้ผลตอบแทนเป็นกำไรในรูปแบบของดอกเบี้ยและรายได้

สำหรับการลงทุนในหุ้นนั้น ผู้ลงทุนควรทราบข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานในตลาดหุ้น ประเภทของหลักทรัพย์ การติดต่อและใช้บริการจากบริษัทที่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และกระบวนการ

ซื้อขายต่างๆ นอกจากนั้นควรจะได้ศึกษาและติดตามข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจซื้อขายหุ้น ทั้งนี้ ความรู้ความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐานต่างๆ จะทำให้ผู้ลงทุนสามารถวิเคราะห์แนวโน้มของตลาดหุ้นในภาพรวม วิเคราะห์มูลค่าหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การวิเคราะห์ราคาหุ้น รวมทั้งอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้น โดยข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์และช่วยในการตัดสินใจลงทุนซื้อขายหุ้น ประกอบด้วยข้อมูลที่ใช้ในภาพรวมของตลาดหุ้น อาทิ ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปริมาณและมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ จำนวนหุ้นที่มีราคาปิดสูงขึ้น ลดลง และเท่าเดิม เป็นต้น และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหุ้นเป็นรายหลักทรัพย์ ได้แก่ ราคาหุ้น ปริมาณการซื้อขายหุ้น ผลการดำเนินงานของบริษัท เป็นต้น (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2554:119)

การลงทุนในหุ้นนั้นถือเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากมีประชาชนจำนวนมากเข้ามาลงทุน อีกทั้งปริมาณหลักทรัพย์และเงินมีการหมุนเวียนในตลาดหลักทรัพย์มากเช่นกัน นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวขึ้นลงของราคาหลักทรัพย์นั้นยังขึ้นอยู่กับความต้องการและการตอบสนองของประชาชน จึงส่งผลให้กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักทรัพย์และการซื้อขายหลักทรัพย์มีความซับซ้อน และยากต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น โดยการตัดสินใจแต่ละครั้งของนักลงทุนจะหมายถึงการทำกำไร หรือการประสบกับภาวะขาดทุนได้ทันที ดังนั้นนักลงทุนจึงต้องมีสารสนเทศประกอบการตัดสินใจลงทุนในแต่ละครั้งให้ได้กำไรมากที่สุด แต่ขาดทุนน้อยที่สุด ซึ่งกระบวนการที่จะทำได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักทรัพย์ให้เป็นไปตามที่นักลงทุนต้องการ คือ การแสวงหาสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ (แสงระวี นิรมลรัตน์, 2552)

สารสนเทศด้านการลงทุน (Investment information) มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของนักลงทุนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสารสนเทศเป็นตัวช่วยบ่งบอกสถานการณ์ของหลักทรัพย์ในขณะนั้น อีกทั้งยังช่วยชี้ให้นักลงทุนเห็นถึงความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น เพื่อใช้วิเคราะห์ภาพรวมของเศรษฐกิจและตลาดหุ้น แต่สารสนเทศที่เกี่ยวกับหุ้นนั้นมีเป็นจำนวนมากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกตัวหลักทรัพย์ ข่าวสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ข่าวลือ สถานการณ์เศรษฐกิจ การเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งแหล่งที่ให้สารสนเทศก็มีหลายแหล่งทั้งแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล อาทิ นักลงทุนอื่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุน และแหล่งบริการสารสนเทศ อาทิ ห้องสมุดเฉพาะ สมาคมนักลงทุน สื่อมวลชน เป็นต้น (ปุณทริกา ฤกษ์มงคล, 2547)

การตัดสินใจลงทุนในหุ้นเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจในหลายมิติ ทั้งในเรื่องของการเลือกหลักทรัพย์ การกำหนดวงเงินลงทุน การกำหนดราคาซื้อขาย

ถึงแม้ว่าจะมีหลักการซื้อขายหลักทรัพย์ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคนิค และหลักการเพื่อช่วยตัดสินใจ โดยทั่วไป แต่แท้จริงแล้วตัวบุคคลต่างหากที่เป็นผู้ทำการตัดสินใจ การตัดสินใจของบุคคลยังขึ้นอยู่กับ อารมณ์ ความเชื่อ เชาวน์ปัญญา และलगสังหรณ์ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของนักลงทุน ตลอดเวลา ซึ่งการตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกต่างๆ โดยในกระบวนการดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อให้ทราบสถานการณ์ ที่มีผลต่อการวางแผนการลงทุน วิเคราะห์สภาพรวมของเศรษฐกิจ ตลาดหุ้น ผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ และแนวทางต่างๆ เพื่อนำไปปฏิบัติได้และคัดเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่จะไปปฏิบัติได้จริง (อนรุทธิ์ กามิต, 2541)

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศไม่ว่าจะมีเนื้อหาใดก็ตาม ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ผู้แสวงหาสารสนเทศทำการค้นหาสารสนเทศอย่างมีจุดมุ่งหมายจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ทั้งแหล่งประเภทบุคคล และแหล่งที่เป็นหน่วยงานบริการสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง การแสวงหาสารสนเทศนั้นจะสิ้นสุดลงเมื่อบุคคลที่แสวงหาไม่มีความต้องการสารสนเทศอีกต่อไป Chen and Hermon, 1982: 5-6; Wilson, 1999:659) หรืออาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเป็นการจัดหาสารสนเทศตามที่ตัวเองตั้งใจเอาไว้แต่แรก เพื่อมาเติมเต็มช่องว่างหรือสารสนเทศที่ผู้แสวงหาเห็นว่ายังขาดหายไป (Missing information) (Case, 2012: 91)

สำหรับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนนั้น นักลงทุนแต่ละคนย่อมมีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งที่แตกต่างกัน บางคนแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศเพียงแหล่งเดียว บางคนแสวงหาสารสนเทศจากหลายแหล่ง เพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศของตนให้ได้มากที่สุด โดยแหล่งสารสนเทศแบ่งคร่าวๆ ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล (Institutional source of information) แหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้ ดังนี้ (Kingford-Smith and Williamson, 2004; Butcher, 1998: 83)

1. แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นบุคคลที่ให้ความรู้ ประสบการณ์ ความคิด คำปรึกษา คำแนะนำแก่ผู้แสวงหาสารสนเทศ
2. หน่วยงานบริการข้อมูล เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีสถานภาพเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิต รวบรวม จัดเก็บ และให้บริการสารสนเทศที่ผู้ต้องการ
3. แหล่งสื่อสารมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่รายงานเหตุการณ์ และเผยแพร่ข่าวสารทางการเงินและธุรกิจ ตลอดจนความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ นำเสนอผ่านรูปแบบตัวอักษร ภาพ และเสียง

4. แหล่งบนอินเทอร์เน็ต หมายถึงข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ที่นำเสนอข้อมูลทางการเงิน และด้านการลงทุนแก่นักลงทุนเพื่อตัดสินใจลงทุนในหุ้น

เมื่อนักลงทุนตระหนักได้ว่าจะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งใดแล้ว นักลงทุนก็จะใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศที่เหมาะสม หรือที่ตนเองถนัดและมีความคุ้นเคย แต่ส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นการผสมผสานวิธีการต่างๆ มาประกอบกัน เพื่อเป้าหมายคือการได้รับสารสนเทศที่ต้องการ ซึ่งวิธีการแสวงหาสารสนเทศของแต่ละคนจะแตกต่างกันไปตามประเภทของแหล่งสารสนเทศที่แสวงหา ตัวอย่างเช่น วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคลอาจใช้การติดต่อทางโทรศัพท์ การติดต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนวิธีการแสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูลอาจใช้วิธีการสมัครเป็นสมาชิก สืบค้นจากฐานข้อมูล สมัครใช้บริการแจ้งข้อมูลข่าวสาร (Ikoja, 2001: 5)

ในด้านประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่นักลงทุนแสวงหาเพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นนั้น มีหลากหลายประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์/ออนไลน์ ตัวอย่างของสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร รายงานประจำปี ส่วนสื่อโสตทัศนวัสดุอาจได้แก่ ซีดีรอม ดีวีดีรอม วิดีโอ วัสดุรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ และตัวอย่างของสื่ออิเล็กทรอนิกส์/ออนไลน์ก็เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ แอปพลิเคชันบนมือถือ (Mobile-in-apps) เป็นต้น (Ikoja, 2001: 5)

ในด้านเนื้อหาสารสนเทศที่นักลงทุนแสวงหาเพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุนในหุ้น โดยทั่วไปประกอบด้วยเนื้อหาทั้งที่เกี่ยวข้องกับภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์ และคุณภาพหุ้นรายตัว เนื้อหาที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับตลาดหุ้น ตัวอย่างเช่น ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ทิศทางความเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น ดัชนีราคาหุ้น เนื้อหาที่แสดงคุณภาพหุ้นรายตัว อัตราเงินปันผลตอบแทน ปริมาณการซื้อขายหุ้น ผลการดำเนินงานของบริษัทที่แสดงให้เห็นถึงความเสถียรภาพทางการเงินและการบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2554: 120-125)

เมื่อผู้ลงทุนได้รับสารสนเทศที่แสวงหาแล้วก็อาจพิจารณานำไปปรับใช้สำหรับประกอบการตัดสินใจลงทุนในหุ้น ซึ่งจุดมุ่งหมายของการนำสารสนเทศไปใช้นั้นอาจจำแนกย่อยออกได้หลายประการ อาทิเช่น การนำไปใช้เพื่อวางแผนการลงทุนในหุ้น วิเคราะห์ภาพรวมทางเศรษฐกิจและ

ภาพรวมของตลาดหุ้น วิเคราะห์ผลกระทบของสภาวะทางเศรษฐกิจที่มีต่อการซื้อ-ขายหุ้น ติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น เป็นต้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555ก)

หัวข้องานวิจัยที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนเป็นหัวข้อหนึ่งของการศึกษากันอย่างกว้างขวาง (Case, 2012) จากการปริทัศน์วรรณกรรมของไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน พบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาได้มุ่งศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนกลุ่มวัยใดกลุ่มวัยหนึ่งอย่างเฉพาะเจาะจง เป็นแต่เพียงแค่การศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนในภาพรวม ตัวอย่างเช่น งานของ อนุรุทธิ์ กามิต (2541) ซึ่งศึกษาลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุนและพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับสื่อของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนงานของ ปุณทริกา ฤกษ์มงคล (2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมการลงทุนและการแสวงหาสารสนเทศทางการเงินของนักลงทุนที่ซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต จะมีเพียงงานวิจัย 2 รายการคือ งานของ สุทธิณี บริสุทธิธัญญ์ (2547) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสารเพื่อการตัดสินใจในการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนรายย่อยรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และงานวิจัยของแสงระวี นิรมลรัตน์ (2552) ที่ศึกษาการแสวงหาข้อมูล ข่าวสารเพื่อการตัดสินใจของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เท่านั้น ที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมถึงนักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุ แต่จำนวนของกลุ่มตัวอย่างก็ยังคงมุ่งเน้นไปที่นักลงทุนไทยทุกช่วงวัย และก็มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใหญ่นัก

ขณะที่งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ ก็มุ่งเน้นไปที่การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักลงทุนทั่วไปเช่นเดียวกันงานวิจัยในประเทศ ตัวอย่างเช่น Loibl and Hira (2009) ได้ศึกษาการสืบค้นสารสนเทศของนักลงทุนรุ่นใหม่ที่ย่อ-ขายหุ้นออนไลน์ ส่วน Mezick (2002) ศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนรายย่อยในฐานะที่เป็นผู้แสวงหาสารสนเทศในทุกช่วงวัย โดยมีกลุ่มนักลงทุนซึ่งอยู่ในวัยเกษียณ (อายุ 50-59 ปี) ที่ตอบแบบสอบถามเพียงแค่ 28% จากผู้ตอบทั้งหมด 96 คนเท่านั้น ทั้งนี้มีเพียงงานวิจัยของ O'Connor (2012) เพียงเรื่องเดียวที่เน้นศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ โดยพบว่า นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 61-70 ปี แสวงหาสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลประกอบการที่ผ่านของบริษัทที่สนใจลงทุน โดยใช้สารสนเทศที่ได้จากนิตยสารและหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยจำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณพบว่า นักลงทุนวัยเกษียณเพศชายส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตเพื่อตรวจสอบความเคลื่อนไหวของตลาดการลงทุน ส่วนเพศหญิงนั้นส่วนใหญ่จะแสวงหาสารสนเทศจากนิตยสารและหนังสือพิมพ์ ที่มีเนื้อหาแสดงความคิดเห็นของนักวิเคราะห์การลงทุน

ผลการศึกษาในประเทศและต่างประเทศที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนในภาพรวม แม้ในต่างประเทศจะมีการวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณบ้าง แต่ก็เป็นงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่แสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหุ้นของต่างประเทศ ซึ่งพฤติกรรมของนักลงทุนวัยเกษียณในต่างประเทศ อาจเหมือนหรือแตกต่างจากนักลงทุนวัยเกษียณในประเทศไทยซึ่งมีบริบทของการลงทุนที่แตกต่างจากต่างประเทศไม่มากนักน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ ในด้านแหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ การนำสารสนเทศไปใช้ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ โดยผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานบริการสารสนเทศในการปรับปรุงบริการ และพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ ในด้านแหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ และการนำสารสนเทศไปใช้
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ

สมมติฐาน

1. นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศเรื่องดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ จากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และนำไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น
2. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในระดับมาก คือ สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณในระดับมาก คือ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 อาชีพก่อนเกษียณจากการทำงาน
- 1.5 ประสบการณ์การลงทุนในหุ้น

2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

2.1 แหล่งสารสนเทศ

- 2.1.1 แหล่งสารสนเทศบุคคล
- 2.1.2 หน่วยงานบริการข้อมูล
- 2.1.3 แหล่งสื่อสารมวลชน
- 2.1.4 แหล่งบนอินเทอร์เน็ต

2.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

- 2.2.1 วิธีการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบุคคล
- 2.2.2 วิธีการแสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล
- 2.2.3 วิธีการแสวงหาจากแหล่งสื่อสารมวลชน
- 2.2.4 วิธีการแสวงหาจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

2.3 ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

- 2.3.1 สื่อสิ่งพิมพ์
- 2.3.2 สื่อโสตทัศนวัสดุ
- 2.3.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์/ออนไลน์

2.4 เนื้อหาสารสนเทศ

- 2.4.1 การจัดอันดับกลุ่มอุตสาหกรรม
- 2.4.2 การจัดอันดับรายหลักทรัพย์
- 2.4.3 การซื้อขายตามกลุ่มอุตสาหกรรม

- 2.4.4 การซื้อขายหลักทรัพย์ในอดีต
  - 2.4.5 การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ของบริษัท
  - 2.4.6 ช่าวบริษัท
  - 2.4.7 งบการเงินของบริษัท
  - 2.4.8 ดัชนีราคาหุ้นต่างประเทศ
  - 2.4.9 ดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
  - 2.4.10 ตารางเปรียบเทียบหลักทรัพย์
  - 2.4.11 ปฏิทินเหตุการณ์
  - 2.4.12 ประวัติบริษัท
  - 2.4.13 ผลประกอบการของบริษัท
  - 2.4.14 ผลิตภัณฑ์ปัจจุบันของบริษัท
  - 2.4.15 ผู้ถือหุ้นใหญ่
  - 2.4.16 ราคาหุ้นย้อนหลัง
  - 2.4.17 ราคาหุ้นรายหลักทรัพย์
  - 2.4.18 รายชื่อคณะกรรมการ
  - 2.4.19 รายชื่อบริษัทสมาชิก
  - 2.4.20 สิทธิประโยชน์ของผู้ลงทุน
- 2.5 การนำสารสนเทศไปใช้
- 2.5.1 ติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น
  - 2.5.2 วางแผนการลงทุนในหุ้น
  - 2.5.3 วิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย
  - 2.5.4 วิเคราะห์ผลกระทบของสภาวะเศรษฐกิจ
  - 2.5.5 วิเคราะห์ภาพรวมของเศรษฐกิจและตลาดหุ้น
  - 2.5.6 วิเคราะห์ราคาหุ้น

3. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

- 3.1 ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ
- 3.2 ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ

3.3 ปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ

4.1 ความครอบคลุมของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ

4.2 ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ

4.3 ความทันสมัยของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ

4.4 ความสะดวกในแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ

4.5 ความคุ้นเคยในการใช้แหล่งสารสนเทศ

4.6 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ

4.7 ความรวดเร็วในการได้รับสารสนเทศที่แสวงหาจากแหล่งสารสนเทศ

4.8 แหล่งสารสนเทศที่มีผู้แนะนำให้ใช้

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักลงทุนวัยเกษียณที่มีอายุอายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป สำหรับผู้ที่เคยทำงานในหน่วยงานภาครัฐ และที่มีอายุตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป สำหรับผู้ที่เคยทำงานในภาคเอกชน เนื่องจากประชากรวิจัยมีจำนวนมากและไม่ทราบแน่ชัดว่าประชากรที่เป็นนักลงทุนวัยเกษียณจะมีจำนวนทั้งหมดเท่าไร ผู้วิจัยจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenient sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวนรวม 100 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักลงทุนวัยเกษียณที่ใช้ร่วมงาน SET in the City และใช้บริการสารสนเทศในห้องสมุดมารวย ทั้งที่อยู่ในห้องค้าหลักทรัพย์ และนอกห้องค้าหลักทรัพย์ ระหว่างเดือน สิงหาคม ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย โดยเนื้อหาของเครื่องมือแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนัก

ลงทุนวัยเกษียณในด้านด้านแหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากร

สารสนเทศ เนื้อหา และการนำสารสนเทศไปใช้

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกแหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ

ตอนที่ 4 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ

วิธีดำเนินการวิจัย

รายละเอียดในการดำเนินการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนจากหนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถามถูกต้องของเนื้อหาที่ปรากฏในข้อคำถาม
3. ทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยนำไปทดสอบกับนักลงทุนวัยเกษียณที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย
5. รวบรวมผลจากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย โดยการแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science-SPSS)
6. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
7. รายงาน สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานบริการสารสนเทศในการปรับปรุงบริการ และพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

ผู้วิจัยทำการศึกษาวรรณกรรมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ ได้แก่ นักลงทุนวัยเกษียณ การตัดสินใจลงทุนในหุ้น การแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ พร้อมทั้งสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นักลงทุนวัยเกษียณ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวแล้ว ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจและคาดการณ์จำนวนประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทย พ.ศ.2556-2573 โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2556) พบว่า ขณะนี้ประเทศไทยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ประมาณ 8,734,101 คน และคาดว่าในอีก 13 ปีข้างหน้า จำนวนประชากรที่เป็นผู้สูงอายุจะมีประมาณ 17,581,000 คน การเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรผู้สูงอายุทำให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ แก่คนกลุ่มนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถมีเงินเก็บสำหรับใช้สอยและดำรงชีวิตอยู่ได้ตามอัตภาพ

อย่างไรก็ตาม การรอคอยความช่วยเหลือจากรัฐบาลคงมีใช้ทางออกเดียวที่เหมาะสมในกลุ่มผู้สูงอายุที่เกษียณจากงานประจำ เนื่องจากคนกลุ่มนี้จำนวนไม่น้อยที่เดียวที่มีความพร้อมทางการเงินอยู่แล้ว และเก็บสะสมเงินมากเพียงพอที่จะนำเงินที่มีอยู่เดิมไปสร้างรายได้ให้ออกเงยขึ้นด้วยการนำเงินเก็บไปลงทุนผ่านวิธีการต่างๆ อาทิ การลงทุนในทองคำ การเก็งกำไรอสังหาริมทรัพย์ การซื้อกองทุนรวม รวมทั้งการลงทุนในหุ้น สำหรับการลงทุนในหุ้นนั้นนับว่าเป็นวิธีการลงทุนหนึ่งที่นักลงทุนวัยเกษียณให้ความสนใจไม่ใช่น้อย สังเกตได้จากกระแสของบริการแนะนำการลงทุนที่นำเสนอโดยบริษัทหลักทรัพย์หลายแห่งต่างก็ให้ความสำคัญ ทำการตลาด และส่งเสริมการขายกับนักลงทุนในวัยเกษียณมากขึ้นเป็นลำดับ ทั้งในรูปแบบของการประชุม การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการต่างๆ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อแนะนำการลงทุน และสอนการวิเคราะห์หุ้นต่างๆ เฉพาะเจาะจงลงไปทีละกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักลงทุนวัยเกษียณ

จากผลการศึกษาโครงการวิจัยพฤติกรรมผู้ลงทุนชาวไทยของสถาบันวิจัยเพื่อตลาดทุน โดย สง่า บรรจงประเสริฐ และ กนิยะ อีสริยะประชา (2554) เฉพาะในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็น นักลงทุนอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 335 คน พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่หันมาลงทุนในตลาดหุ้น เพิ่มขึ้นด้วยวิธีการซื้อผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน (ร้อยละ 91.00) โดยลงทุนในหุ้นมากถึงร้อยละ 61.00 ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนร้อยละ 42.00 นำเงินออมส่วนบุคคลมาใช้ในการลงทุน แต่จำนวนร้อยละ 57.00 ระบุว่าตนเองมีความรู้ด้านการเงินการลงทุนอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักลงทุนสูงวัยจำนวน ร้อยละ 42.00 มักเลือกลงทุนในหุ้นที่มีผลตอบแทนหรือเงินปันผลสม่ำเสมอ และจำนวนร้อยละ 32.00 นิยมซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ เท่านั้น และนักลงทุนส่วนใหญ่อาศัยการอ่านบทวิจารณ์ บทวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือก ซื้อหุ้นด้วยตนเอง

หากพิจารณาพฤติกรรมการลงทุนในตลาดทุนของผู้สูงอายุไทยแล้ว แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่ ลงทุนในหุ้นนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็น “นักลงทุนเชิงอนุรักษ์นิยม” (Conservative investor) ที่เน้นการ ลงทุนในหุ้นที่มั่นใจว่าจะไม่ขาดทุน สร้างรายได้สม่ำเสมอจากเงินปันผล แม้ว่าหุ้นที่ครอบครองนั้นจะ ให้ผลตอบแทนต่ำแต่ก็มีความเสี่ยงน้อย ทั้งนี้ มุมมองด้านลบต่อความเสี่ยง ประสบการณ์ขาดทุนใน อดีต หรือความล้มเหลวของนักลงทุนรายอื่นที่ตนเคยรู้จัก จึงมีผลอย่างมากต่อความคาดหวังและการ ตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนเชิงอนุรักษ์นิยม (สง่า บรรจงประเสริฐ และกนิยะ อีสริยะประชา, 2554; พัดชา จุนอนันตรธรรม, 2554)

นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นว่านักลงทุนสูงอายุไทยเป็น “นักลงทุนรุ่นเก่า” ที่ทำการซื้อขายหุ้น ผ่านนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ แสวงหาสารสนเทศจากสื่อมวลชนเป็นหลัก โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ที่ ปรากฏบทวิจารณ์-บทวิเคราะห์หลักทรัพย์ (สุทธิณี บริสุทธิญาณิ, 2547) ดังนั้น นักลงทุนสูงอายุหรือ นักลงทุนวัยเกษียณจึงจัดเป็นกลุ่มนักลงทุนที่มีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในหุ้นด้วยตนเอง ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่านักลงทุนในกลุ่มวัยที่มี อายุต่ำกว่า

การตัดสินใจลงทุนในหุ้น

การที่นักลงทุนวัยเกษียณมีพฤติกรรมการลงทุนที่เน้นผลตอบแทนสม่ำเสมอมีความเสี่ยงต่ำ จากการลงทุนในหุ้นนั้นหมายความว่าผู้ลงทุนควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนต่างๆในการลงทุน ในหุ้นเพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจได้ว่าจะเลือกลงทุนในหุ้นของบริษัทใด มีข้อควรพิจารณา

ประกอบการเลือกซื้อหุ้นอย่างไรบ้าง และระดับราคาที่เหมาะสมต่อการลงทุนในหุ้นควรอยู่ในระดับใด ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558ค: 1-3) ได้อธิบายการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนรายย่อยโดยแบ่งขั้นตอนการลงทุนในหุ้นเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการลงทุน ในแผนการลงทุนนี้จำเป็นต้องระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการลงทุนของแต่ละคน ซึ่งย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในเชิงของผลตอบแทนและความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ในกรณีของนักลงทุนวัยเกษียณที่คาดหวังผลตอบแทนจากการลงทุนที่เป็นปันผล ก็อาจตั้งเป้าหมายในการลงทุนในรูปแบบผลตอบแทนในระยะยาว แม้ราคาหุ้นจะปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลง นักลงทุนวัยเกษียณก็จะไม่คิดขายหุ้นออก

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ นักลงทุนวัยเกษียณจำเป็นต้องทราบช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการลงทุนเพื่อจะได้กำหนดกลยุทธ์การลงทุนและสัดส่วนเงินลงทุนในหุ้นสามัญที่เหมาะสมได้ ในกรณีที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนอาจจะลดลงตามไปด้วย ผู้ลงทุนสามารถปรับลดสัดส่วนการลงทุนในหุ้นลงเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูลอุตสาหกรรม เป็นการตัดสินใจเลือกบริษัทที่จะลงทุนในหุ้นควบคู่ไปกับการพิจารณาตัวแปรทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในแต่ละประเภท การประเมินสถานการณ์ได้ถูกต้องจะช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหุ้นของอุตสาหกรรมซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลบริษัท เนื่องจากแต่ละบริษัทลักษณะการดำเนินงานที่แตกต่างกัน แม้ว่าจะอยู่ในวงการเดียวกันก็ตามเพื่อเลือกบริษัทที่จะลงทุนได้อย่างถูกต้องและได้รับผลตอบแทนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักลงทุนวัยเกษียณควรวิเคราะห์ข้อมูลบริษัท ผลประกอบการ ปัจจัยเอื้อประโยชน์ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ก่อนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นทุกครั้ง

5. การประเมินมูลค่าของหุ้นที่แท้จริง ผู้ลงทุนควรตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีมูลค่าที่แท้จริงมากกว่าราคาตลาดปัจจุบันและควรขายหุ้นนั้นทิ้งหากมูลค่าที่แท้จริงที่ได้จากการประเมินน้อยกว่าราคาตลาดที่แท้จริง

6. การหาจังหวะการลงทุน ราคาหุ้นในปัจจุบันที่สูงกว่าหรือต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณว่าควรซื้อหรือตัดสินใจขายหุ้นในช่วงเวลาใด ซึ่งเรียกว่า “การวิเคราะห์ปัจจัยทางเทคนิค”

7. การตัดสินใจซื้อขายหุ้น คำสั่งซื้อหรือขายหุ้นของนักลงทุนจำเป็นต้องผ่านบริษัทหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์เท่านั้น ทั้งนี้โบรกเกอร์แต่ละแห่งมีเงื่อนไขในการเปิดบัญชีให้แก่ลูกค้าแต่ละรายแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทบัญชีและข้อกำหนดของบริษัทหลักทรัพย์

8. การติดตามผลการลงทุน นักลงทุนวัยเกษียณจำเป็นต้องตรวจสอบสถานการณ์การลงทุนของตนเองอย่างสม่ำเสมอหลังจากที่ตัดสินใจซื้อหรือขายหุ้นเรียบร้อยแล้ว การติดตามผลการลงทุนจะช่วยให้สามารถตรวจสอบว่าการลงทุนในหุ้นนั้นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้แต่แรกหรือไม่ หากพบความสัญญาณความเสี่ยงก็จะได้ปรับพอร์ตการลงทุนของตนเองได้ทันเวลา

การแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ

นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่จะพิจารณาซื้อขายหุ้นที่สามารถสร้างกำไรให้แก่ตนเอง เพราะการลงทุนในหุ้นถือเป็นการลงทุนที่สามารถสร้างผลกำไรได้อย่างรวดเร็ว โดยการเลือกหุ้นที่จะสร้างผลกำไรให้แก่ตนเองนั้น นักลงทุนมักพิจารณาซื้อขายหุ้นที่ได้รับความนิยมในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งความนิยมนี้จะช่วยให้ราคาของหุ้นมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยจึงทำให้นักลงทุนสามารถซื้อและขายเพื่อสร้างกำไรให้แก่ตนเองในเวลาอันสั้น (สุทธิณี บริสุทธิญาณี, 2547)

สำหรับการตัดสินใจลงทุนในหุ้นจัดว่าเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างซับซ้อน ตั้งแต่การวางแผนไปจนถึงการติดตามผลการลงทุน ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยการรวบรวม วิเคราะห์ และตัดสินใจบนพื้นฐานของสารสนเทศที่ตนเองแสวงหามาได้ ประกอบกับปริมาณสารสนเทศทางการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้นในยุคดิจิทัล การได้รับสารสนเทศจึงไม่ได้เป็นหลักประกันว่านักลงทุนวัยเกษียณจะตัดสินใจลงทุนในหุ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม การเลือกสรรและประเมินสารสนเทศจึงขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะสารสนเทศของนักลงทุนแต่ละคน (O'Connor, 2012: 3-4)

ปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสร้างความมั่นใจในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นก็คือการแสวงหาสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหุ้น โดยสารสนเทศที่แสวงหามาได้นั้นต้องเป็นสารสนเทศ

ที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ทันเหตุการณ์ จึงจะช่วยให้การตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น สารสนเทศที่นักลงทุนแสวงหาอาจสามารถช่วยให้การตัดสินใจลงทุนในหุ้นเกิดความผิดพลาดน้อยลง

หากพิจารณาเจาะจงลงไปในกลุ่มนักลงทุนวัยเกษียณที่มีพฤติกรรมการลงทุนเชิงอนุรักษ์นิยมหรือเป็นนักลงทุนรุ่นเก่าแล้ว แหล่งที่นักลงทุนส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ใช้เพื่อการแสวงหาสารสนเทศก็มักจะเป็นแหล่งสื่อสารมวลชน เนื่องจากเป็นแหล่งที่เข้าถึงได้ง่าย มีสารสนเทศที่หลากหลาย เนื้อหาสารสนเทศชัดเจน ทันสมัย ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนสามารถตัดสินใจลงทุนได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ยังมีการแสวงหาสารสนเทศจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ เนื่องจากเป็นแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนสามารถติดต่อสอบถามได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว อีกทั้งยังทำให้นักลงทุนได้รับข้อมูลที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ (สุทธิณี บริสุทธิญาณี, 2547)

ส่วนในด้านของข่าวสารนั้น นักลงทุนวัยเกษียณมักให้ความสำคัญกับข่าวที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวม เช่น ข่าวเศรษฐกิจในภาพรวม ข่าวสถานการณ์ทางการเมือง ซึ่งข่าวเหล่านี้อาจทำให้ภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังสนใจข่าวที่มีผลต่อราคาหุ้นโดยเฉพาะ เช่น ข่าวเกี่ยวกับหุ้น ข่าวเศรษฐกิจ (สุทธิณี บริสุทธิญาณี, 2547) ข่าวสารต่าง ๆ ที่นักลงทุนแสวงหา นั้นสามารถบรรเทาความเสี่ยงทางการลงทุนในหุ้นให้ลดลงได้ เนื่องจาก นักลงทุนจะมีโอกาสในการลงทุนมากขึ้น สามารถพิจารณาคัดเลือกหุ้นที่มีคุณภาพที่จะทำให้นักลงทุนสร้างกำไรได้จากหุ้นนั้นๆ และยังช่วยให้การขาดทุนจากการลงทุนลดลง

ในการเลือกแหล่งสำหรับใช้ในการแสวงหาสารสนเทศนั้น กลุ่มนักลงทุนรุ่นเก่าหรือนักลงทุนวัยเกษียณจะพิจารณาถึงความถูกต้องของเนื้อหาสารสนเทศเป็นอันดับแรก เพราะสารสนเทศที่มีความถูกต้องจะทำให้นักลงทุนตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและสร้างผลกำไรจากการซื้อขายหุ้นได้มากขึ้น นอกจากนี้ นักลงทุนยังพิจารณาเลือกแหล่งสารสนเทศที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้นำเสนอข่าว เพราะทำให้นักลงทุนได้รับสารสนเทศที่รวดเร็วต่อการตัดสินใจซื้อขายหุ้น (สุทธิณี บริสุทธิญาณี, 2547)

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณเป็นงานที่สัมพันธ์โดยตรงกับการตัดสินใจ ซึ่งการตัดสินใจนั้นนับเป็นหัวใจหลักของพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ เพราะการแสวงหาสารสนเทศเป็นพฤติกรรมเชิงรุกของผู้ใช้สารสนเทศใดๆ ที่จัดหาสารสนเทศตามที่ตัวเองตั้งใจเอาไว้ เพื่อมาเติมเต็มช่องว่างหรือสารสนเทศที่ขาดหายไป (Missing information) (Case, 2012: 91) โดยองค์ประกอบในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุน

ในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ สำหรับงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ แหล่งสารสนเทศ วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ และการนำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แหล่งสารสนเทศ

จุดเริ่มต้นในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นคือแหล่งสารสนเทศซึ่งเป็นที่ตั้งแหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล แหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้ (Kingford-Smith and Williamson, 2004)

1. แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนในหุ้นให้ความสำคัญและใช้บ่อยกว่าแหล่งสารสนเทศอื่นๆ เนื่องจากแหล่งประเภทนี้เกิดขึ้นจากการสื่อสารระหว่างคนสองคนที่คุณลักษณะ เช่น การศึกษา ความเชื่อ ที่คล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ที่คอยให้คำปรึกษา และคำแนะนำในการลงทุนในหุ้น นอกจากนี้ แหล่งสารสนเทศบุคคลยังรวมถึงสมาชิกในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และนักลงทุนรายอื่น

2. หน่วยงานบริการข้อมูล เป็นแหล่งที่นักลงทุนใช้น้อยกว่าแหล่งสารสนเทศบุคคล เพราะมีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ เวลาที่สูญเสียไปกับการเข้าถึงแหล่งบริการข้อมูล ความล่าช้าจากการติดต่อกับผู้ใช้บริการของหน่วยงานนั้น และความเครียดทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อย่างไรก็ตามนักลงทุนที่มีรายได้และผลตอบแทนจากการลงทุนที่ค่อนข้างสูงก็มักจะแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล เช่น หน่วยงานในภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์

3. แหล่งสื่อสารมวลชน ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เป็นแหล่งที่นักลงทุนสามารถแสวงหาสารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (สุทธิณี บริสุทธิญาณิ, 2547) รวมทั้งยังเป็นแหล่งที่รวบรวมสารสนเทศที่สำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น เช่น ข่าวสารทางเศรษฐกิจ บทวิจารณ์-บทวิเคราะห์การลงทุน ดัชนีราคาหุ้น ข้อมูลบริษัท ข้อมูลอุตสาหกรรม เป็นต้น

4. แหล่งบนอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศที่ช่วยให้นักลงทุนสามารถสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ปัจจุบันข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นหลาย

ชนิด เช่น ราคาหุ้น ผลประกอบการของบริษัท คู่มือการลงทุน และบทวิเคราะห์การลงทุน สามารถแสวงหาได้จากแหล่งอินเทอร์เน็ต แต่สำหรับนักลงทุนวัยเกษียณแล้วยังมีการใช้แหล่งนี้ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับแหล่งสื่อมวลชน อันเนื่องมาจากอุปสรรคในเรื่องของการเข้าถึงข้อมูลผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์/การสื่อสาร และการเปิดใจยอมรับสารสนเทศที่ได้จากอินเทอร์เน็ต (O'Conner 2014: 9)

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

นักลงทุนแต่ละคนจะมีวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกัน โดยสามารถจำแนกได้ตามวิธีการแสวงหาสารสนเทศ ดังนี้ (Kingford-Smith and Williamson, 2004)

1. การแสวงหาสารสนเทศด้วยตนเอง เป็นการแสวงหาสารสนเทศโดยผู้แสวงหาไม่ได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว เช่น การติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น การชมรายการวิเคราะห์หุ้น การรับฟังรายการวิเคราะห์หุ้น เป็นต้น ซึ่งการแสวงหาสารสนเทศในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อมวลชน ซึ่งเป็นวิธีการแสวงหาที่ง่ายและไม่มีความซับซ้อน

2. การแสวงหาสารสนเทศระหว่างบุคคล อาจกล่าวได้ว่าเป็นการติดต่อสื่อสารสองทาง ระหว่างนักลงทุนกับแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งสารสนเทศบุคคล วิธีการแสวงหาสารสนเทศมีได้หลายวิธี เช่น การสนทนาแบบตัวต่อตัว การร้องขอให้โบรกเกอร์หรือผู้อื่นช่วยหาข้อมูลให้กับตนเอง การติดต่อสื่อสารผ่านอุปกรณ์สื่อสาร และการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

3. การแสวงหาสารสนเทศแบบกลุ่ม (Communities information seeking) อาจอยู่ในรูปของกิจกรรมที่ทำร่วมกัน หรือพื้นที่ที่นักลงทุนจากหลากหลายกลุ่มสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดแค่เพียงการสื่อสารทางเดียวหรือสองทางอีกต่อไป ตัวอย่างการแสวงหาสารสนเทศแบบกลุ่ม เช่น การเข้าร่วมประชุม/สัมมนาในโอกาสต่างๆ ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หน่วยงานบริการข้อมูลอื่นๆ สมาคมวิชาชีพ หรือสถาบันการศึกษา เป็นต้น

ทรัพยากรสารสนเทศ

การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศทำให้นักลงทุนวัยเกษียณได้รับทรัพยากรสารสนเทศตามต้องการ โดยทั่วไปประเภทของทรัพยากรสารสนเทศจำแนกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของสื่อที่บรรจุมสารสนเทศ ได้แก่ (สำนักหอสมุดแห่งชาติ, 2553: 1-10)

1. สื่อสิ่งพิมพ์ จัดเป็นสื่อที่นักลงทุนวัยเกษียณสามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด เพราะมีความคุ้นเคยต่อสื่อประเภทนี้มาเป็นอย่างดี (Mezick, 2001) อีกทั้งยังบรรจุมสารสนเทศที่มีเนื้อหาหลากหลาย และใช้สะดวก (สุทธิณี บริสุทธิญาณิ, 2547) โดยไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์หรือเครื่องอ่านแต่อย่างใด ซึ่งสื่อสิ่งพิมพ์จะมีรูปแบบในการบันทึกและเผยแพร่ด้วยการตีพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น จดหมายข่าว บทความวารสาร หนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ รายงานประจำปี หนังสือการลงทุน หนังสือคู่มือการลงทุน หนังสือชี้ชวนการลงทุน และเอกสารบทวิเคราะห์ เป็นต้น

2. สื่อโสตทัศนวัสดุ เป็นสื่อที่มักจัดทำและเผยแพร่แหล่งสื่อมวลชนแต่บางครั้งจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์พิเศษในการอ่านและบันทึกข้อมูลสารสนเทศจากสื่อเหล่านี้ ตัวอย่างของสื่อโสตทัศนวัสดุก็เช่น แถบอักษรตัววิ่ง รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จัดเป็นสื่อที่ผู้แสวงหาสารสนเทศต้องอาศัยคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์/เครื่องมือสื่อสารในการแสวงหาและเข้าถึงสารสนเทศ ที่เข้ากันได้กับกิจวัตรประจำวันของนักลงทุนและใช้เพื่ออ่านข้อมูล เนื่องจากการจัดเก็บของสารสนเทศของสื่อประเภทนี้จะอยู่ในรูปแบบสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีหลากหลายลักษณะ เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม และสารสนเทศที่บันทึกอยู่อุปกรณ์บันทึกข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ในส่วนของสารสนเทศด้านการลงทุนนั้น สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการจัดสารสนเทศอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการได้รวดเร็วและทันการณ์มากขึ้น

เนื้อหาสารสนเทศ

นอกจากประเภทของทรัพยากรสารสนเทศแล้ว เนื้อหาสารสนเทศที่นำเสนออยู่ในทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ก็มีความสำคัญต่อนักลงทุนในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นเช่นกัน ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558ข) ได้แบ่งเนื้อหาสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับนักลงทุนในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นออกมาได้ 20 ชนิด ได้แก่

1. การจัดอันดับกลุ่มอุตสาหกรรม เป็นเนื้อหาที่แสดงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของหลักทรัพย์ที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน
2. การจัดอันดับรายหลักทรัพย์ ช่วยให้ทราบดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่บ่งบอกถึงความเปลี่ยนแปลงในตัวหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐานเดียวกัน การจัดอันดับรายหลักทรัพย์ยังถูกนำไปใช้วิเคราะห์หลักทรัพย์ที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน หรือขนาดของธุรกิจที่ใกล้เคียงกัน
3. การซื้อขายตามกลุ่มอุตสาหกรรม เนื้อหานี้แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มย่อยตามหุ้นที่อยู่ในแต่ละอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี
4. การซื้อขายหลักทรัพย์ในอดีต แสดงประวัติการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นแล้ว นอกจากนี้ยังถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบความเคลื่อนไหวของราคา และพัฒนาการของการประกอบธุรกิจในหุ้นนั้นๆ
5. การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ของบริษัท อาจจะเป็นได้ทั้งแนวคิดใหม่ๆ หรือความเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์หรือสินค้าเดิม
6. ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท นักลงทุนจำเป็นต้องทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่างๆ เช่น การปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร การนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดข่าวในด้านลบของบริษัท เป็นต้น เนื้อหาที่เป็นข่าวคราวความเคลื่อนไหวเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นของบริษัทหลักทรัพย์ที่นักลงทุนถือครองอยู่

7. งบการเงินของบริษัท มีทั้งที่แสดงงบการเงิน ฐานะทางการเงิน และผลประกอบการของบริษัท ในรอบ 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี หรือในระยะยาว

8. ดัชนีราคาหุ้นต่างประเทศ สถานการณ์ในต่างประเทศ เช่น สงคราม วิกฤติทางการเมือง วิกฤติเศรษฐกิจ อาจส่งผลโดยตรงต่อดัชนีราคาหุ้นในต่างประเทศได้ ตัวอย่างดัชนีราคาหุ้นต่างประเทศที่สำคัญเช่น เช่น ดัชนีดาวโจนส์ของสหรัฐอเมริกา ดัชนีนิเกอิของประเทศญี่ปุ่น ดัชนีไฟแนนเชียลไทม์ของอังกฤษ เป็นต้น

9. ดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ สามารถบ่งบอกภาพความเคลื่อนไหวในราคาหลักทรัพย์ ดัชนียังเป็นตัวชี้้นำทางเศรษฐกิจ (Leading Indicator) ที่ช่วยบ่งบอกทิศทางแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคต โดยดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ถือเป็นสัญญาณแรกที่บ่งบอกถึงสถานะเศรษฐกิจของประเทศ ณ ขณะนั้น (หลักทรัพย์จัดการกองทุนสิริไทย, 2556)

10. ตารางเปรียบเทียบหลักทรัพย์ จัดทำขึ้นเพื่อช่วยนักลงทุนสังเกตการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น ผลประกอบการของหุ้นที่บริษัทหลักทรัพย์ถือครองอยู่ ตารางเปรียบเทียบนี้อาจเป็นหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน หรือหุ้นในขนาดเดียวกันเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

11. ปฏิทินเหตุการณ์ สามารถแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงต่างๆของบริษัทในแต่ละปี เช่น การประกอบธุรกิจ สัญลักษณ์องค์กร นโยบายองค์กร เป็นต้น ถือเป็นเนื้อหาสารสนเทศที่จะช่วยให้นักลงทุนสามารถนำไปวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในหุ้นของบริษัทนั้นๆ

12. ประวัติบริษัท เป็นข้อมูลในอดีตตั้งแต่การก่อตั้งบริษัท ถือเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้นักลงทุนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในหุ้นของบริษัทได้เช่นเดียวกับปฏิทินเหตุการณ์

13. ผลประกอบการของบริษัท บ่งบอกถึงรายได้ของบริษัทที่ได้รับจากการขายสินค้าและบริการ เนื้อหาสารสนเทศชนิดนี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรได้
14. ผลผลิตปัจจุบันของบริษัท เนื้อหาครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าและ/หรือบริการต่างๆ ที่บริษัทนำออกมาจำหน่ายและให้บริการแก่ผู้บริโภคในช่วงเวลาหนึ่งๆ
15. ผู้ถือหุ้นใหญ่ เนื้อหาชนิดนี้จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ทำให้นักลงทุนทราบว่า กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมบริษัทที่จะซื้อขายหุ้นนั้นประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง มีประวัติและผลงานการบริหารกิจการเป็นอย่างไร
16. ราคาหุ้นย้อนหลัง แสดงถึงสถิติการซื้อขายหลักทรัพย์ในอดีต อาทิราคาหุ้นเมื่อ 5 ปี 10 ปี ที่ผ่านมา เหมาะสำหรับนำมาวิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขายในปัจจุบัน
17. ราคาหุ้นรายหลักทรัพย์ บ่งบอกถึงความเคลื่อนไหวขึ้น-ลงของราคาหลักทรัพย์ในแต่ละวัน
18. รายชื่อคณะกรรมการ เป็นเนื้อหาที่นำเสนอรายชื่อกลุ่มผู้บริหารของบริษัทในฐานะคณะกรรมการบริหาร ซึ่งเข้าร่วมประชุมเพื่อตัดสินใจ ประสานงาน วางแผน และกำหนดนโยบายของบริษัท ดังนั้น รายชื่อคณะกรรมการที่เป็นที่รู้จัก มีผลงานประจักษ์ บริหารงานโปร่งใส จะช่วยให้นักลงทุนเกิดความมั่นใจในหุ้นที่ตนเองลงทุน
19. รายชื่อบริษัทสมาชิก แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบริษัททั้งหมดที่เปิดให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นักลงทุนสามารถทราบรายชื่อและจำนวนของนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านเนื้อหาสารสนเทศชนิดนี้
20. สิทธิประโยชน์ของผู้ลงทุน เป็นสิ่งที่นักลงทุนจะได้รับจากการลงทุนในหุ้น เช่น สิทธิในการได้รับเงินปันผลจากการลงทุน สิทธิในการจะได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากหุ้นที่ลงทุน สิทธิในการจองหุ้นออกใหม่ รวมถึงสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น

ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

นักลงทุนวัยเกษียณซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุอาจเผชิญอุปสรรคหรือประสบปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นได้ในหลายกรณี สำหรับขอบเขตของการศึกษาในงานวิจัยนี้ จะมิได้ครอบคลุมอุปสรรคในการรวบรวมสารสนเทศในชีวิตประจำวัน อันเกิดจากความเสื่อมถอยทางร่างกายของผู้สูงอายุ (Physical disabilities) เช่น การมองเห็น การได้ยิน ที่ส่งผลกระทบต่อวิธีการแสวงหาสารสนเทศ อาทิ การติดต่อพูดคุย-สอบถามทางโทรศัพท์ หรือความยากลำบากในการรับฟัง/เก็บความสารสนเทศขณะเข้าร่วมการประชุม (Wicks, 2004: 17) แต่งานวิจัยนี้เน้นไปที่การศึกษารายการปัญหาที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ คือ ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ และปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งปัญหาทั้งสามด้านเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแสวงหา รวบรวม และเข้าถึงสารสนเทศของผู้สูงอายุ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (Wicks, 2004: 17-19)

1. ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ

1.1 ผู้ให้สารสนเทศไม่มีเวลาให้คำปรึกษา การที่บางครั้งผู้สูงอายุจำเป็นต้องพึ่งพาผู้ให้บริการสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งสารสนเทศบุคคล และหน่วยงานบริการข้อมูล อาจทำให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้ให้บริการกับผู้แสวงหาสารสนเทศ ตัวอย่างเช่น ผู้ให้บริการสารสนเทศอาจมีภารกิจเร่งด่วนที่ทำให้ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักลงทุนวัยเกษียณในยามที่ต้องการสารสนเทศ ณ ขณะนั้น ก็อาจทำให้นักลงทุนเกิดความหงุดหงิดและไม่สบายอารมณ์ขึ้นได้

1.2 ผู้ให้สารสนเทศไม่สามารถให้สารสนเทศที่ต้องการได้ เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากความบกพร่องในการสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการสารสนเทศและผู้แสวงหาสารสนเทศ จนทำให้ผู้ให้บริการไม่เข้าใจในความต้องการของนักลงทุนวัยเกษียณ ขณะที่ตัวนักลงทุนเองก็ไม่สามารถอธิบายถึงความต้องการสารสนเทศออกมาได้อย่างชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้ให้สารสนเทศจัดหาหรือนำส่งสารสนเทศตามที่นักลงทุนต้องการ

1.3 การเข้าใช้แหล่งสารสนเทศต้องมีค่าใช้จ่าย นักลงทุนวัยเกษียณจำเป็นต้องจ่ายค่าใช้บริการและค่ารับค่าปรึกษาจากที่ปรึกษาด้านการเงินและนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ขณะที่หน่วยงานบริการข้อมูลบางแห่ง เช่น ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูล ก็อาจมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเข้า หรือค่าใช้บริการต่างๆ แม้ว่าจะสมัครเป็นสมาชิกของหน่วยงานบริการข้อมูล

นั้นแล้วก็ตาม หรือแม้แต่แหล่งสื่อสารมวลชนและแหล่งบนอินเทอร์เน็ตที่อาจมองว่ามีทรัพยากรสารสนเทศหลายประเภทที่เข้าถึงได้ฟรี แต่แท้จริงแล้วผู้แสวงหาสารสนเทศก็ต้องจ่ายค่าบอกรับหนังสือพิมพ์ ค่าบอกรับวารสาร/นิตยสาร ค่าบอกรับสัญญาณโทรทัศน์หรือช่องเคเบิล ก่อนที่จะเข้าถึงสารสนเทศที่ตนเองต้องการได้ ด้วยเหตุนี้ การมีค่าใช้จ่ายก็อาจเป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้นักลงทุนวัยเกษียณบางคนตัดสินใจที่จะไม่ใช้บริการจากแหล่งสารสนเทศที่มีการเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้รับบริการ

1.4 สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ สารสนเทศด้านการลงทุนส่วนใหญ่มีลักษณะที่เป็นข้อมูลข่าวสาร ข่าวคราวความเคลื่อนไหว สถิติ ตัวเลข ข่าวลือ ทิศทางแนวโน้ม การคาดการณ์ ฯลฯ จึงทำให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นมีปริมาณมากจนยากเกินกว่าที่ผู้แสวงหาสารสนเทศจะสามารถคัดเลือก จัดระบบ และจัดการกับสารสนเทศเหล่านี้ได้ทั้งหมด จนอาจกล่าวได้ว่า สารสนเทศที่มีจำนวนมากเกินความต้องการนั้นแย่มากๆ ก้นกับการปราศจากสารสนเทศที่ต้องการ

1.5 แหล่งสารสนเทศไม่น่าเชื่อถือ โดยส่วนใหญ่ผู้สูงอายุมักประสบปัญหานี้เมื่อแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต เพราะบางเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์อาจให้ข้อมูลที่ขาดการอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศ หรือผู้ให้สารสนเทศมิได้ตรวจสอบกลั่นกรองอย่างรอบคอบ รวมถึงการที่แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจัดเป็นแหล่งที่ยากแก่การระบุตัวตนที่แท้จริงว่าใครเป็นผู้เผยแพร่สารสนเทศต้นฉบับ ด้วยเหตุนี้ แหล่งสารสนเทศจึงอาจเต็มไปด้วยข้อความแสดงอารมณ์ ความคิดเห็น ความรู้สึกส่วนตัว ข่าวลือ ข่าวปล่อย และกระแสข่าว จนยากแก่การตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงส่งผลให้สารสนเทศที่น่าเสนอผ่านแหล่งดังกล่าวขาดความน่าเชื่อถือ

1.6 แหล่งสารสนเทศบางแหล่งไม่สามารถเข้าถึงได้ ผู้แสวงหาสารสนเทศมักประสบกับปัญหานี้เมื่อสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เช่น การเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของเว็บไซต์ การลบที่อยู่ของเว็บไซต์ ลิงค์เชื่อมโยงขัดข้อง เป็นต้น จึงอาจเป็นสาเหตุให้นักลงทุนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้ ส่วนหน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนวัยเกษียณจำเป็นต้องเดินทางไปยังอาคารสถานที่/พื้นที่ให้บริการเพื่อแสวงหาสารสนเทศด้วยตนเองนั้น บางครั้งก็อาจประสบกับปัญหาเรื่องการเดินทางไม่สะดวก ซึ่งส่งผลต่อการที่ผู้สูงอายุเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้

1.7 แหล่งสารสนเทศไม่เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ มีความเป็นไปได้ที่นักลงทุนวัยเกษียณอาจไม่ทราบว่าเนื้อหาสารสนเทศชนิดใดบ้างที่แหล่งสารสนเทศไม่สามารถให้ข้อมูลได้ เช่น ประมาณการงบการเงินหรือคาดการณ์รายได้/กำไรในแต่ละไตรมาส การคาดการณ์กำไรขั้นต้นที่ยังไม่ได้เปิดเผยผ่านระบบตลาดหลักทรัพย์ การคาดการณ์ในระยะใกล้ (น้อยกว่า 6 เดือน) ความคิดเห็นส่วนตัวของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็นขึ้นาราคา เป็นต้น (ฝ่ายกำกับกับการซื้อขายหลักทรัพย์, 2548: 5) แม้ว่าแหล่งสารสนเทศจะปฏิบัติตามข้อแนะนำในการเผยแพร่สารสนเทศด้านการลงทุนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วก็ตาม แต่ถ้าหากมิได้ชี้แจงต่อผู้แสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสารสนเทศที่เปิดเผยไม่ได้ ก็อาจส่งผลให้นักลงทุนวัยเกษียณรู้สึกว่าการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ

2. ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ

2.1 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาได้จำนวนน้อย จากการที่ผู้สูงอายุมักเป็นฝ่ายที่เข้าถึงแหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล แหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ต ในลักษณะของการตั้งรับ (Passive) เพื่อให้ได้สารสนเทศตามต้องการ ซึ่งโดยทั่วไปก็จะเป็นการรอคอยให้แหล่งสารสนเทศต่างๆ เผยแพร่และเปิดเผยข้อมูลนั้นๆ ออกมาเอง ลักษณะของการตั้งรับแบบนี้อาจเป็นอุปสรรคที่ส่งผลให้นักลงทุนวัยเกษียณประสบปัญหาในการได้รับเนื้อหาสารสนเทศในจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในหุ้น เพราะไม่ทราบว่าแหล่งแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งใด และทำอย่างไรจึงจะได้สารสนเทศนั้นมา

2.2 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาได้ไม่ตรงกับความต้องการ อาจมีสาเหตุมาจากการที่ผู้สูงอายุไม่สามารถกำหนดคำค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสม ตรงกับตามความต้องการที่แท้จริงของตนเอง รวมถึงยังเกิดจากการสื่อสารระหว่างนักลงทุนวัยเกษียณกับผู้ให้บริการสารสนเทศที่อาจผิดพลาดจนไม่เข้าใจกันก็ได้

2.3 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาได้มีความคลุมเครือต้องอาศัยการตีความ สารสนเทศด้านการลงทุนเป็นสารสนเทศที่มีลักษณะเฉพาะ และมีคำศัพท์ทางเทคนิคค่อนข้างมาก ซึ่งน่าจะส่งผลให้นักลงทุนต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการอ่านและตีความเพื่อพยายามทำความเข้าใจกับสารสนเทศที่แสวงหาได้ว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

2.4 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาได้ไม่ทันสมัย การตัดสินใจลงทุนในหุ้นจำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัย ฉับไว เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวตลอดเวลา การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียวก็อาจทำให้นักลงทุนได้รับเนื้อหาสารสนเทศที่ไม่ทันสมัย หรือไม่ตรงกับเหตุการณ์ปัจจุบัน จนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่แสวงหามาได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

2.5 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาได้ไม่น่าเชื่อถือ ความสงสัยในไม่น่าเชื่อถือของสารสนเทศที่เกิดขึ้นภายในความรู้สึกนึกคิดของผู้แสวงหา ย่อมส่งผลให้นักลงทุนไม่กล้าที่จะนำสารสนเทศที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากการลงทุนในหุ้นมีความเสี่ยงสูง หากนำสารสนเทศที่ไม่น่าเชื่อถือมาใช้ เช่น ข่าวลือ ข่าวปล่อย ข่าวการเมืองตามที่ปรากฏในแหล่งสื่อสารมวลชน มาประกอบการตัดสินใจในการซื้อขายหุ้น ก็อาจจะส่งผลให้นักลงทุนตัดสินใจผิดพลาดและสูญเสียผลตอบแทนจากการลงทุนในหุ้นได้

2.6 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาได้ไม่ครบถ้วน เป็นปัญหาที่นักลงทุนวัยเกษียณอาจประสบในการแสวงหาสารสนเทศ หากเกิดความลังเลไม่แน่ใจในตนเองว่าควรจะสอบถาม ขอความช่วยเหลือ หรือแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งใด ก็ย่อมทำให้นักลงทุนไม่ได้รับสารสนเทศที่ครบถ้วนเพียงพอจากหลายๆ แหล่ง เพื่อที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในหุ้นได้

3. ปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

3.1 เครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะด้านยังไม่เพียงพอ ในการแสวงหาสารสนเทศด้านการลงทุนอาจจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยค้นอื่นๆ ยกตัวอย่างเช่น โปรแกรมช่วยวิเคราะห์หุ้น ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ช่วยให้นักลงทุนสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนในหุ้นได้ง่ายขึ้น ผ่านการแสดงผลในรูปแบบกราฟ และแสดงข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการซื้อขายหุ้น แต่ในการติดตั้งโปรแกรมนั้นจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม จึงอาจส่งผลให้นักลงทุนต้องมีรายจ่ายในการแสวงหาสารสนเทศมากขึ้นตามไปด้วย

3.2 คู่มือแนะนำการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศยังมีไม่เพียงพอ ปัจจุบันการเผยแพร่สารสนเทศด้านการลงทุนในหุ้นบนอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมสมัยใหม่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น นักลงทุนวัยเกษียณจึงต้องหันมาเรียนรู้วิธีการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อช่วยใน

การแสวงหาสารสนเทศอย่างจริงจัง แต่หากผู้ให้บริการสารสนเทศในแหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล แหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ตไม่สามารถผลิตคู่มือแนะนำ การใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศให้ทันกับความต้องการของผู้สูงอายุได้ ก็อาจทำให้เกิดการขาด แคลนวิธีการแสวงหาสารสนเทศใหม่ๆ ตามไปด้วย

3.3 การขาดการอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศใหม่ๆ ในปัจจุบัน สารสนเทศส่วนใหญ่จะถูกเผยแพร่ผ่านสื่อสมัยใหม่ จึงทำให้นักลงทุนวัยเกษียณต้องใช้เวลาในการ เรียนรู้ และกระทบต่อเวลาที่ใช้ไปกับการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งหากหน่วยงานบริการสารสนเทศมี การสอนหรืออบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศใหม่ๆ ให้แก่ผู้ใช้บริการกลุ่มดังกล่าว ก็จะช่วยประหยัดเวลา ของนักลงทุนในการสืบค้นและแสวงหาสารสนเทศเป็นอย่างมาก

3.4 เวลาในการแสวงหาสารสนเทศมีจำกัด เนื่องจากการลงทุนในหุ้นมี กำหนดเวลาซื้อขายหุ้นที่ค่อนข้างสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 9.55-10.00 น. ซึ่งเป็นเวลาที่ทำให้ สมาชิกส่งคำสั่งซื้อขายเข้าระบบเพื่อนำมาคำนวณราคาเปิดสำหรับการซื้อขายในช่วงเช้าของแต่ละ หลักทรัพย์ และนักลงทุนสามารถทำการซื้อขายได้ในเวลา 10.00 – 12.30 น. และจะเปิดการซื้อขาย ในช่วงบ่ายเวลา 14.00-16.30 น. (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558ข) จึงทำให้นักลงทุนอาจ ประสบปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการแสวงหาสารสนเทศที่มีจำกัดตามไปด้วย จนทำให้ขาดความ รอบคอบในการวิเคราะห์ตัดสินใจลงทุนซื้อขายหุ้นในที่สุด

การนำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้

นักลงทุนวัยเกษียณแต่ละคนย่อมมีการนำสารสนเทศที่ตนเองแสวงหามาได้จาก แหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล แหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ตไปใช้ ด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558ค)

1. ติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น ด้วยการนำสารสนเทศและข้อมูลที่ แสวงหา มาสำรวจตรวจสอบหุ้นที่มีสัญญาณการเคลื่อนไหวเด่นๆ ทั้งการเคลื่อนไหวของราคา ปริมาณ หุ้นที่ทำการซื้อขาย เช่น หุ้นที่ทำราคาสูงที่สุดเท่าที่เคยมีการซื้อขายหุ้นตัวนี้มาในรอบ 52 สัปดาห์ หุ้น ที่มีปริมาณหุ้นซื้อขายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ใน 3 วันที่ผ่านมา รวมไปถึงการติดตามหุ้นที่มีสัญญาณสำคัญทาง เทคนิค และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เข้าใจถึงทิศทางความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น สำหรับนำมา ประกอบการตัดสินใจซื้อขายหุ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. วางแผนการลงทุนในหุ้น นักลงทุนจะใช้สารสนเทศทางการเงินที่แสวงหา มาใช้ในการสำรวจความพร้อมในการลงทุนในหุ้นของตนเอง ด้วยการกำหนดแผนการลงทุนในอนาคต วางเป้าหมายในการลงทุน สำรวจความเสี่ยงที่นักลงทุนสามารถรับได้จากการซื้อขายหุ้น จัดพอร์ตการลงทุน และประเมินผลการลงทุนเพื่อปรับพอร์ตการลงทุนให้มีความเหมาะสมกับลักษณะการลงทุน ของตัวนักลงทุน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, [ม.ป.ป.])

3. วิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย เป็นการเก็งกำไรที่คาดว่าจะได้รับจากการ ลงทุนในหุ้น บนพื้นฐานของสารสนเทศที่นักลงทุนแสวงหา เนื่องจากนักลงทุนจำเป็นต้องวิเคราะห์ ปริมาณการซื้อขายเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการซื้อขายของหุ้นตัวนั้นๆ สารสนเทศที่มีเนื้อหา อย่างเช่น ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในอดีต อาจถูกนำไปใช้เพื่อวิเคราะห์ราคาหุ้น และยังสามารถใช้ เป็นตัวบ่งชี้ถึงแนวโน้มราคาของหุ้นได้อีกด้วย (คอนดัส จิรเสวีอนุประพันธ์, 2558)

4. วิเคราะห์ผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจ สารสนเทศที่ทำให้ให้นักลงทุนทราบ ถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อราคาของ หลักทรัพย์ เช่น หุ้นบางกลุ่มมีระดับราคาลดลงเมื่อสภาพเศรษฐกิจชะลอตัว หรือหุ้นบางกลุ่มมีระดับ ราคาสูงขึ้นเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น สามารถนำไปใช้เพื่อพยากรณ์สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปมี ผลกระทบต่อผลประกอบการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์นั้นๆ และยังสามารถนำไปใช้เพื่อคาดการณ์ทิศ ทางการขายตัวของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ได้

5. วิเคราะห์ภาพรวมของเศรษฐกิจและตลาดหุ้น สารสนเทศที่ให้นักลงทุน แสวงหาจากแหล่งต่างๆ ตัวอย่างเช่น อัตราตัวเลขทางเศรษฐกิจที่หน่วยงานภาครัฐได้ประกาศออกมา อัตราเงินเฟ้อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ อัตราการว่างงาน อัตราการนำเข้าส่งออก หรือนโยบาย ของทางรัฐบาล และมาตรการต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมใดบ้าง สารสนเทศเหล่านี้ อาจ ถูกนำมาใช้สำหรับประเมินภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตว่าเป็นอย่างไร ซึ่งล้วน แล้วแต่ทำให้นักลงทุนสามารถมองเห็นภาพรวมของเศรษฐกิจและตลาดหุ้นที่ส่งผลกระทบต่อราคาหุ้น ได้ชัดเจนและแม่นยำมากขึ้น

6. วิเคราะห์ราคาหุ้น เป็นการหามูลค่าที่แท้จริงของหุ้นนั้น ด้วยการวิเคราะห์ ทางเทคนิค (Technical analysis) เพื่อหาจุดที่ควรซื้อหรือจุดที่ควรขาย ซึ่งนักลงทุนจำเป็นต้อง ใช้สารสนเทศเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ ภาพรวมของเศรษฐกิจ และเหตุการณ์ที่เคย

เกิดขึ้นในอดีตมาวิเคราะห์ นอกจากนี้ นักลงทุนยังต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental factors) เพื่อคำนวณมูลค่าที่แท้จริง ด้วยการนำปัจจัยต่างๆ มาวิเคราะห์ธุรกิจของบริษัทนั้นๆ ตั้งแต่ปัจจัยภายนอก เช่น การวิเคราะห์ถึงสถานะเศรษฐกิจโลก และการวิเคราะห์ภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนวิเคราะห์ปัจจัยภายใน เช่น การวิเคราะห์ตัวเลขทางบัญชีของบริษัท แผนการดำเนินงานในอนาคต เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงผลประกอบการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และนำไปสู่การประเมินเป็นมูลค่าหุ้นที่ควรจะเป็น

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ ตลอดจนการประเมินความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของสารสนเทศ (Relevance evaluation) มีอยู่มากมายหลายปัจจัย ที่ผู้ใช้สารสนเทศสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกว่าควรที่จะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งใด และควรใช้สารสนเทศที่ได้รับมานั้นอย่างไร ซึ่งการประเมินความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของสารสนเทศ หรือการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศก็คงขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณและเกณฑ์ส่วนตัวที่ผู้แสวงหาสารสนเทศแต่ละคนกำหนดขึ้นมาเอง

อย่างไรก็ดี Barry and Shamber (1998) ได้เสนอแนะปัจจัยร่วมบางรายการ (Common categories) ที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งของผู้ใช้สารสนเทศ ไม่ว่าจะผู้ใช้จะประสบปัญหาด้านสารสนเทศหรือตกอยู่ในสถานการณ์ใดๆ ที่มีความจำเป็นต้องประเมินความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของสารสนเทศ ซึ่งก็หมายรวมถึงการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นด้วย สำหรับงานวิจัยนี้ได้แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ ออกเป็น 8 ปัจจัย ได้แก่ ความครอบคลุม ความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย ความสะดวก ความคุ้นเคย ค่าใช้จ่าย ความรวดเร็ว และการแนะนำจากผู้ใช้อื่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (Barry and Shamber, 1998: 226-230)

1. ความครอบคลุมของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ เป็นการพิจารณาว่าแหล่งสารสนเทศสามารถนำเสนอสารสนเทศที่มีความลึกซึ้ง หรือเฉพาะเจาะจงตรงตามความต้องการของผู้แสวงหาได้หรือไม่ ความครอบคลุมนี้ยังหมายถึงรวมถึงสารสนเทศที่มีอยู่ในแหล่งนั้นจะต้องแสดงรายละเอียดลึกซึ้งเพียงพอที่สำหรับใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนในหุ้น โดยแหล่งสารสนเทศอาจมีการจัดทำเรื่องย่อ บทสรุป การแปลความหมาย หรือคำอธิบายประกอบ

สารสนเทศ รวมทั้งการจัดการสารสนเทศที่มีความหลากหลาย หรือมีปริมาณที่เพียงพอกับความ ต้องการของผู้แสวงหาสารสนเทศ

2. ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ เป็นการพิจารณาว่าแหล่งสารสนเทศ นั้นๆ สามารถนำเสนอสารสนเทศที่เป็นข้อเท็จจริง มีความถูกต้อง และมีคุณภาพสอดคล้องกับ มาตรฐานการบริการหรือข้อกำหนดทางวิชาชีพสารสนเทศ และคำนึงถึงชื่อเสียง ความไว้วางใจ และ ความเชี่ยวชาญของแหล่งสารสนเทศ

3. ความทันสมัยของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ เนื่องจาก สารสนเทศด้านการลงทุนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อาทิ ความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นในแต่ละ วินาที ข่าวสารเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวที่กระทบต่อความมั่นใจของนักลงทุน ดังนั้น นักลงทุนวัย เกษียณจึงต้องการเลือกใช้แหล่งที่สามารถนำเสนอสารสนเทศที่มีความทันสมัย ล่าสุด ทันกาล และมีการ ปรับให้ทันสมัย (Up-to-date) อยู่เสมอ

4. ความสะดวกในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ หากแหล่งใดๆ ที่ทำให้ผู้แสวงหาสารสนเทศไม่ต้องลงทุน ลงแรง หรือใช้ความพยายามมากมายนักในการเข้าถึงและ ได้รับสารสนเทศตามที่ตนเองต้องการ แหล่งสารสนเทศนั้นก็น่าที่จะเป็นแหล่งที่นักลงทุนวัยเกษียณ พิจารณาเลือกใช้

5. ความคุ้นเคยในการใช้แหล่งสารสนเทศ ประสบการณ์ส่วนตัวและพื้นฐาน การสืบค้นที่ผู้แสวงหาสารสนเทศเคยใช้ประจำเพื่อให้ได้รับสารสนเทศจากแหล่งใดๆ ก็นับเป็นอีก ปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพิจารณาเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ ดังนั้น หากนักลงทุนเคยได้รับสารสนเทศ จากแหล่งใดมาก่อนหน้านี้ ก็มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้แหล่งสารสนเทศนั้นมากกว่าแหล่งสารสนเทศ ทางเลือกอื่นเสมอ

6. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ต้นทุนที่นัก ลงทุนวัยเกษียณต้องจ่ายเพื่อแสวงหา เข้าถึง และได้รับสารสนเทศ เป็นปัจจัยที่มีส่วนต่อการตัดสินใจ เลือกใช้แหล่งสารสนเทศ กรณีที่นักลงทุนต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเพื่อได้รับสารสนเทศบางประเภทก็อาจ ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกหรือไม่เลือกใช้แหล่งสารสนเทศได้เช่นกัน โดยนักลงทุนอาจมองว่า ค่าใช้จ่ายที่ตนเองต้องเสียไปนั้นสมเหตุสมผล หรือคุ้มค่าน้อยเพียงใดกับสารสนเทศและบริการที่ ได้รับ

7. ความรวดเร็วในการได้รับสารสนเทศที่แสวงหาจากแหล่งสารสนเทศ แหล่งที่สามารถนำเสนอสารสนเทศได้ทั้งในเชิงพลวัต (Dynamic) เชิงรุก (Active) หรือแม้แต่รายงานแบบสดๆ (Live) ก็น่าจะเป็นแหล่งสารสนเทศที่เป็นที่พึงปรารถนาของบรรดาผู้แสวงหาสารสนเทศที่อยู่ในกลุ่มนักลงทุนวัยเกษียณ ปัจจุบันแหล่งสื่อสารมวลชนและแหล่งบนอินเทอร์เน็ตหลายแห่งมีการปรับตัวในการนำเสนอและนำเสนอสารสนเทศสู่ผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว ฉับไว ในบางรายอาจไปถึงขั้นที่ผู้ใช้สารสนเทศสามารถเกาะติด หรือติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดหุ้น ณ เวลาจริง (Real time) และบางรายเน้นให้ผู้ใช้สามารถมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ (Two-way interaction) กับแหล่ง หรือแม้แต่ปรับแต่งสารสนเทศได้เองอีกด้วย

8. แหล่งสารสนเทศที่มีผู้แนะนำให้ใช้ กลุ่มผู้แสวงหาสารสนเทศที่เป็นนักลงทุนในตลาดหุ้นเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีการติดต่อรู้จัก สร้างความสัมพันธ์กันในกลุ่มเพื่อน หมู่มาก หรือ นักลงทุนคนอื่นๆ ซึ่งความสัมพันธ์ส่วนตัวและในเชิงอาชีพ (Personal or professional relationships) ย่อมมีอิทธิพลต่อผู้แสวงหาสารสนเทศในการเลือกแหล่งสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับผู้ใช้สารสนเทศบางรายแล้ว การได้แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งเดียวกันกับเพื่อนสมาชิกแนะนำมา หรือคนที่ตกอยู่สถานการณ์เดียวกันมาก่อน ก็นับเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่น่ามาใช้ประกอบการพิจารณาเลือกแหล่งสารสนเทศที่จะแสวงหา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ เคยมีผู้เคยทำการศึกษามาแล้วรวมทั้งหมด 6 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัยในประเทศไทย 2 เรื่อง และงานวิจัยในต่างประเทศ 4 เรื่อง ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศไทย

แสงระวี นิรมลรัตน์ (2552) ศึกษาเรื่องการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะประชากรของนักลงทุนที่แสวงหาข้อมูล ข่าวสาร เพื่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) ศึกษาการแสวงหาข้อมูล ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโทรทัศน์เพื่อการตัดสินใจของ

นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักลงทุนที่อยู่ในห้องค้าหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์ จำนวน 400 คน โดยในจำนวนนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักลงทุนที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป (ผู้สูงอายุ) จำนวน 124 คนรวมอยู่ด้วย หรือคิดเป็นร้อยละ 31.00 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งผลการสำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องพบว่า ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์มีความสำคัญในระดับมากที่สุดต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นอันดับสูงสุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.81$) นอกจากนี้ ยังเห็นด้วยในระดับมากกว่าข้อมูลข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มีความสะดวก ($\bar{x} = 4.09$) ขณะที่ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อโทรทัศน์มีความสำคัญในระดับมากที่สุดต่อการตัดสินใจลงทุน ($\bar{x} = 3.92$) และเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากรายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการลงทุนมีความถูกต้องต่อการตัดสินใจลงทุน ($\bar{x} = 4.47$)

สุทธิณี บริสุทธิญาณิ (2547) ศึกษาเปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสารเพื่อการตัดสินใจในการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนรายย่อยรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงการใชแหล่งข้อมูล ประเภทของข้อมูล ข่าวสาร และช่องทางการสื่อสาร เพื่อการตัดสินใจลงทุนซื้อขายของนักลงทุนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ 3) ศึกษารูปแบบการสื่อสารในการซื้อขายหุ้นของนักลงทุนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ ด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจากนักลงทุนทั้งหมด 20 คน ซึ่งผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องพบว่า นักลงทุนรุ่นเก่าจำนวน 10 คน (ที่มีพฤติกรรมการลงทุนคล้ายกับนักลงทุนวัยเกษียณ) นั้น แสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ต โดยแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนจากหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์เป็นหลัก ประเภทของข่าวสารที่ให้ความสนใจคือ ข่าวเกี่ยวกับภาพรวมของเศรษฐกิจและการเมือง และข่าวสถานการณ์ทั่วไปที่ส่งผลต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังเห็นว่าข่าวสารมีบทบาทในการลดความเสี่ยงจากการลงทุน ทำให้ภาวะขาดทุนมีระดับความรุนแรงน้อยลง โดยโบรกเกอร์เป็นแหล่งสารที่ใช้ในการแสวงหาข่าวสารเพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุนมากที่สุด รองลงมาคือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสื่อมวลชน สำหรับคุณสมบัติของแหล่งสารที่นักลงทุนรุ่นเก่าให้ความเชื่อถือคือ ความถูกต้อง ความใกล้ชิดกับแหล่งที่มาของข่าว และขนาดขององค์กรที่นำเสนอข่าวสาร และยังเห็นด้วยว่าข่าวสารจากโบรกเกอร์มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด สำหรับแหล่งสารที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักลงทุนรุ่นเก่ามากที่สุดคือ โบรกเกอร์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคลตามลำดับ

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

O'Connor (2012) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณในประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) แหล่งสารสนเทศด้านการลงทุนที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักลงทุนกับพฤติกรรมการลงทุน การแสวงหา และการใช้สารสนเทศ และ 3) พฤติกรรมการใช้สารสนเทศที่เกิดขึ้นจริงของนักลงทุนวัยเกษียณเปรียบเทียบกับผลในรายงานประเมินตนเอง (Self-report) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแต่เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กัน สำหรับการสำรวจนั้นได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักลงทุนที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป เกษียณหรือกำลังจะเกษียณอายุจากงานประจำ และมีการลงทุนในหุ้นสม่ำเสมอ จำนวน 44 คน ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องพบว่า นักลงทุนวัยเกษียณเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศแตกต่างกันในเรื่องของชนิดของสารสนเทศ การใช้อินเทอร์เน็ต นิติสาร และบทความ ตลอดจนปริมาณและความหลากหลายของแหล่งสารสนเทศที่ใช้ โดยนักลงทุนเพศชายใช้อินเทอร์เน็ตในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการลงทุนมากกว่านักลงทุนเพศหญิง ส่วนข้อมูลเชิงสำรวจในภาพรวมปรากฏว่า ชนิดของสารสนเทศที่นักลงทุนเห็นว่าสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น ได้แก่ ผลประกอบการในอดีต ความคิดเห็นของนักวิเคราะห์หุ้น ราคาหุ้น และข้อมูลทางการเงินของบริษัท ตามลำดับ และทั้งนักลงทุนเพศชายและหญิงมีอัตราการใช้ห้องสมุดต่ำมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Wicks (2004) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้สูงอายุในประเทศสหรัฐอเมริกา ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพทั้งกลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านพักคนชรา และกลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านของตนเอง ที่เกษียณอายุจากงานประจำ หรือมีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป จำนวนรวมทั้งสิ้น 29 คน เพื่อให้ทราบการแสวงหาสารสนเทศซึ่งสัมพันธ์กับบทบาทในชีวิตประจำวัน และเครือข่ายการติดต่อทางสังคม (Social networks) ของผู้สูงอายุ ตลอดจนการใช้แหล่งสารสนเทศที่แตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่ของผู้สูงอายุ ซึ่งก็รวมถึงบทบาทของการเป็นนักลงทุนด้วย ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องพบว่า ในบทบาทของการเป็นนักลงทุนที่แสวงหาสารสนเทศทางการเงินนั้น ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในบ้านพักคนชรามักขอรับคำแนะนำจากนักการธนาคาร และหน่วยงานบริการข้อมูลภาครัฐ ส่วนแหล่งสารสนเทศหลักที่ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในบ้านของตนเองชอบใช้ คือ ที่ปรึกษาทางการเงิน และสมาชิกในครอบครัว สำหรับวิธีการเข้าถึงสารสนเทศนั้น มักจะแสวงหาจากสื่อสิ่งพิมพ์ การติดต่อระหว่างบุคคล (เช่น การคุยทางโทรศัพท์ หรือเดินทางไปยังสถานที่ของแหล่งโดยตรง) แต่มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาสารสนเทศค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ แหล่ง

สื่อสารมวลชนที่ผู้สูงอายุใช้กันมาก คือ หนังสือพิมพ์ รายการข่าวทางโทรทัศน์ และการอ่านนิตยสารหรือวารสาร สำหรับปัญหาที่ผู้สูงอายุประสบบ่อยในการแสวงหาสารสนเทศ คือ การได้รับเนื้อหาสารสนเทศไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอ และการเลือกแหล่งสารสนเทศผิดหรือไม่เหมาะสมกับสารสนเทศที่ต้องการแสวงหา

Mezick (2002) ศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักลงทุนรายย่อยแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนรายย่อยใช้ในการแสวงหาตามความต้องการของตนเอง และรูปแบบของสารสนเทศที่นักลงทุนได้รับจากการแสวงหา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักลงทุนรายย่อยในสหรัฐอเมริกา จำนวน 96 คน ทั้งนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีอายุระหว่าง 50-59 ปี (นักลงทุนวัยเกษียณ) คิดเป็น 28% ของผู้ตอบทั้งหมด ผลการสำรวจที่เกี่ยวข้องในภาพรวมพบว่า คุณลักษณะของแหล่งสารสนเทศที่ถูกใช้เพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นที่สำคัญ คือ ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือ (32% เท่ากัน) รองลงมาคือ ความทันสมัย (20%) แหล่งสำคัญที่นักลงทุนรายย่อยใช้ในการแสวงหาสารสนเทศทางการเงินของบริษัท คือ รายงานประจำปี (59%) ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ (71%) และอินเทอร์เน็ต (80%) จัดเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่นิยมใช้มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักลงทุนอยู่ในอัตราที่สูง (78%) โดยเฉพาะห้องสมุดประชาชนเพื่อการเข้าถึงสื่อสิ่งพิมพ์ (97%)

Williamson (1997) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเมืองเมลเบิร์นและซานเมืองรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบ 1) ปัจจัยทางกายภาพ วัฒนธรรม และสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 2) บทบาทของแหล่งสารสนเทศและสื่อมวลชนในการช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถติดตามและรับทราบข้อมูลข่าวสาร และ 3) ลักษณะของความต้องการ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศที่สอดคล้องกับสถานการณ์ (Situational) ทั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องพบว่า แหล่งสารสนเทศที่ผู้สูงอายุใช้ในการแสวงหาบ่อยที่สุด ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว หนังสือพิมพ์ เพื่อน โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และวิทยุ โดยสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนเป็นแหล่งสารสนเทศบุคคลที่ผู้สูงอายุมีปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธีการโทรศัพท์บ่อยที่สุด เนื่องจากมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน แม้ว่าจะมีความน่าเชื่อถือค่อนข้างน้อยก็ตาม เมื่อพิจารณาแหล่งสื่อสารมวลชนและสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว พบว่า ผู้สูงอายุใช้เวลาไปกับการชมโทรทัศน์และอ่านหนังสือพิมพ์นานกว่าวิธีการแสวงหาสารสนเทศอื่นๆ โดยกว่า 80% อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อแสวงหาสารสนเทศทางการเงิน สำหรับแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ที่ผู้สูงอายุใช้บ่อยรองลงมา

ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษา/นักวิชาชีพ องค์กรต่างๆ นิตยสาร หน่วยงานภาครัฐ และห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผู้สูงอายุแสวงหาสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัลน้อยมาก โดยอุปสรรคที่เผชิญคือ ค่าใช้จ่าย และมีความกลัวว่าการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารจะดูซับซ้อน และฝึกใช้งานให้คล่องยาก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศจำนวน 6 เรื่องข้างต้นสามารถสรุปประเด็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ หรือผู้สูงอายุออกเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ แหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุ

1. แหล่งสารสนเทศ

แหล่งที่นักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุใช้ในการแสวงหาสารสนเทศที่ตนต้องการได้แก่ แหล่งสื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวิทยุ (แสงระวี นิรมลรัตน์, 2552; สุธิณี บริสุทธิ์ญาณิ, 2547; Mezick 2002; Williamson, 1997) แหล่งบนอินเทอร์เน็ต (O'Connor, 2012; Mezick 2002) รวมถึงแหล่งสารสนเทศบุคคล ประกอบด้วย นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (สุทธิณี บริสุทธิ์ญาณิ, 2547) สมาชิกในครอบครัว เพื่อน ที่ปรึกษาด้านการเงิน (Wicks, 2004; Williamson, 1997) ส่วนหน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุมักใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และห้องสมุด (สุทธิณี บริสุทธิ์ญาณิ, 2547; Mezick, 2002; Williamson, 1997)

2. วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

นักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุเลือกใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันไปตามแหล่งสารสนเทศที่ใช้ หากเป็นแหล่งสารสนเทศบุคคลมักใช้วิธีการสนทนาผ่านโทรศัพท์ และสนทนาแบบตัวต่อตัว (Wicks, 2004; Williamson, 1997) หากเป็นหน่วยงานบริการข้อมูลจะใช้วิธีการแสวงหาโดยการเดินทางไปเข้าใช้/เข้าร่วม และสอบถามจากผู้ให้บริการข้อมูล (Wicks, 2004) สำหรับวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชนจะใช้วิธีการชมรายการโทรทัศน์ ฟังรายการวิทยุ หรืออ่านหนังสือพิมพ์/นิตยสาร/วารสาร (Wicks, 2004; Williamson, 1997)

3. ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร บทความวารสาร เป็นประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุนิยมใช้กันมากที่สุด (O'Connor, 2012; Wicks, 2004; Mezick 2002; Williamson, 1997; แสงระวี นิรมลรัตน์, 2552; สุทธิณี บริสุทธิญาณิ, 2547) ขณะที่สื่ออิเล็กทรอนิกส์/ออนไลน์นั้น ผลการศึกษาที่ผ่านมายังไม่ค่อยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ งานของ Mezick (2002) พบว่า นักลงทุนรายย่อยที่อยู่ในวัยเกษียณมีการแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก แต่ผลการศึกษาของ Wicks (2004) และงานของ Williamson (1997) กลับพบว่า ผู้สูงอายุเลือกใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์/ออนไลน์ค่อนข้างน้อย อันเนื่องจากข้อจำกัดในการเรียนรู้การใช้งานคอมพิวเตอร์

4. เนื้อหาสารสนเทศ

หากประมวลจากผลการศึกษาที่ผ่านมาโดยเทียบเคียงระหว่างพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนวัยเกษียณ นักลงทุนเชิงอนุรักษ์นิยม และนักลงทุนรุ่นเก่าที่มีลักษณะของพฤติกรรมใกล้เคียงกัน พบว่า เนื้อหาสารสนเทศที่นักลงทุนในกลุ่มนี้นิยมแสวงหาเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นประกอบด้วย ข่าวเกี่ยวกับภาพรวมของเศรษฐกิจและการเมือง ข่าวสถานการณ์ทั่วไป (สุทธิณี บริสุทธิญาณิ, 2547) ผลประกอบการในอดีต ความคิดเห็นของนักวิเคราะห์หุ้น ดัชนีราคาหุ้น ข้อมูลทางการเงินของบริษัท (O'Connor, 2012) รายงานประจำปี (Mezick, 2002) และสารสนเทศทางการเงิน (Williamson, 1997)

5. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

สำหรับปัญหาที่นักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุประสบบ่อยในการแสวงหาสารสนเทศที่ตนต้องการนั้น ผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาที่ประสบด้านแหล่งสารสนเทศคือการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศต้องมีค่าใช้จ่าย (Williamson, 1997) ปัญหาที่ประสบด้านเนื้อหาสารสนเทศคือ เนื้อหาที่แสวงหามาได้มีจำนวนน้อย (Wicks, 2004)

6. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ

ผลการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า มีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุ โดยปัจจัยที่ถูกระบุอยู่บ่อยครั้ง ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ (แสงระวี นิรมลรัตน์, 2552) ความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่ง (Mezick, 2002; สุทธิณี บริสุทธิญาณี, 2547) ความใกล้ชิดกับแหล่งที่มาของข่าว ขนาดขององค์กรที่นำเสนอสารสนเทศ (สุทธิณี บริสุทธิญาณี, 2547) ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ และความทันสมัยของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่ง (Mezick, 2002)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของผู้สูงอายุ และพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนวัยเกษียณ จากหนังสือ บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลออนไลน์ จากนั้นจึงนำแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยต่างๆ มากำหนดเป็นกรอบในการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ รวม 7 ด้าน ประกอบด้วย แหล่งวิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ การนำไปใช้ และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่ง

ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักลงทุนวัยเกษียณที่ไม่มีภาระจากงานประจำ และมีการลงทุนในตลาดหุ้น ณ ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ส่วนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสำรวจว่าต้องเป็นนักลงทุนในตลาดหุ้นที่เกษียณอายุจากการทำงานประจำ โดยไม่จำกัดลักษณะของงานประจำที่เคยทำก่อนเกษียณ ซึ่งอาจเป็นผู้ที่เกษียณจากบริษัทเอกชนอายุตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป ผู้ที่เกษียณจากหน่วยงานภาครัฐอายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป หรือผู้ที่เคยประกอบธุรกิจส่วนตัวมาก่อนและมีอายุ 56 ปีขึ้นไป หากผู้ที่มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งครบและยินยอมเข้าร่วมการวิจัยก็สามารถเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้

สำหรับการสุ่มตัวอย่งนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน สถานที่ที่แจกแบบสอบถามการวิจัยมี 2 แห่ง คือ แห่งแรกแจกแบบสอบถามให้แก่ นักลงทุนวัยเกษียณคนใดก็ได้ที่เข้ามาใช้บริการภายใน

ห้องสมุดมารวย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนแห่งที่สอง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ นักลงทุนวัยเกษียณที่เข้าร่วมกิจกรรม SET in the City ที่จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน ระหว่างวันที่ 20-23 พฤศจิกายน 2557

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบสอบถาม หลักจากผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว จึงนำแบบสอบถามชุดดังกล่าวไปให้ ดร. ชัชพงศ์ ตั้งมณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะพาณิชยการ และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านตลาดทุน-ตลาดหุ้น และมีประสบการณ์ในการวิจัยด้านการแสวงหาสารสนเทศของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาในข้อคำถาม (Content validity)

ภายหลังการตรวจสอบเนื้อหาของเครื่องมือ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้ปรับข้อคำถามใน ส่วนของประเภทย่อยของแหล่งสารสนเทศแต่ละแหล่ง และวิธีการแสวงหาสารสนเทศในแต่ละ ประเภทย่อยนั้นๆ ให้เป็นแบบเลือกตอบได้เพียง 1 คำตอบเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบ เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยยังคงให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ตามเดิม เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า นักลงทุนวัยเกษียณน่าจะใช้แหล่งสารสนเทศมากกว่า 1 ประเภท รวมทั้งใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศมากกว่า 1 วิธี

สำหรับคำถามที่ปรากฏในเครื่องมือวิจัย มีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 14 ข้อใหญ่ แบ่ง ออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของนักลงทุนวัยเกษียณมีทั้งหมด 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพก่อนเกษียณอายุจากการทำงาน และประสบการณ์ลงทุนในหุ้น โดยมีลักษณะเป็น คำถามปลายปิด แต่ละข้อเลือกตอบได้เพียง 1 คำตอบ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

คำถามในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 7 ข้อ ได้แก่

1. คำถามเกี่ยวกับแหล่งและวิธีการแสวงหาสารสนเทศแหล่งสารสนเทศบุคคล มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
2. คำถามเกี่ยวกับแหล่งและวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
3. คำถามเกี่ยวกับแหล่งและวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
4. คำถามเกี่ยวกับแหล่งและวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
5. คำถามเกี่ยวกับประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ โดยจำแนกทรัพยากรสารสนเทศออกเป็น 3 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
6. คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
7. คำถามเกี่ยวกับการนำข้อมูลที่แสวงหาได้ไปใช้ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ

สำหรับคำถามในส่วนนี้ประกอบด้วยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศรวมทั้ง 8 ปัจจัยย่อย ได้แก่ 1) ความครอบคลุมของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ 2) ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ 3) ความทันสมัยของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ 4) ความสะดวกในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ 5) ความคุ้นเคยในการใช้แหล่งสารสนเทศ 6) ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ 7) ความรวดเร็วในการได้รับสารสนเทศที่แสวงหาจากแหล่งสารสนเทศ และ 8) แหล่งสารสนเทศที่มีผู้แนะนำให้ใช้

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ ออกเป็น 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งในระดับมาก
3	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

ผู้วิจัยจำแนกปัญหาที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในการแสวงหาสารสนเทศ ออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ และปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ รวมคำถามทั้งหมด 17 ข้อย่อย ทั้งนี้ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าลิเคิร์ท โดยกำหนดระดับของปัญหาในแต่ละข้อออกเป็น 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-testing) กับนักลงทุนวัยเกษียณที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ที่เข้ามาใช้ห้องคำหลักทรัพย์ภายในบริษัทหลักทรัพย์ ฟิลลิป (ประเทศไทย) จำกัด ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง กันยายน พ.ศ. 2557 จำนวน 10 คน เพื่อให้ทราบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจข้อความและลำดับการนำเสนอคำถามแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด ภายหลังจากทดสอบ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในประเด็นต่อไปนี้

คำถามข้อ 6.2 เปลี่ยนจาก “ประเภทของแหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล” เป็น “ประเภทของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่ท่านใช้”

คำถามข้อ 8. เปลี่ยนจาก “แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน” เป็น “แหล่งสื่อสารมวลชน”

คำถามข้อ 9.2 เปลี่ยนจาก “โมบายอินเทอร์เน็ต” เป็น “อินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา”

คำถามข้อ 6-9 เพิ่มเติมหมายเหตุในวงเล็บ “ข้ามไปข้อที่ ...” เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจได้ทันทีว่า ควรไปตอบคำถามข้อใดต่อไปในกรณีที่ไม่ได้แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศนั้น ดังตัวอย่าง

การปรับปรุงแก้ไขทั้งสี่ประเด็นทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจเนื้อความในข้อคำถามได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และไม่สับสนในการตอบคำถามแต่ละข้อ

นอกจากการนำแบบสอบถามไปทดสอบกับนักलगทุนวัยเกษียณซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงแล้ว ผู้วิจัยยังได้นำผลการทดสอบดังกล่าวมาประมวลผลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการของ Cronbach's Alpha ซึ่งเป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Coefficient of reliability) ด้วยสูตรทางคณิตศาสตร์ ของข้อคำถามจำนวน 14 ข้อใหญ่ โดยค่าความเชื่อมั่นจากการทดสอบคำถามที่ปรากฏในแบบสอบถามนั้นต้องมีค่าความเชื่อมั่นเข้าใกล้ 1.00 หรือเป็น 1.00 จึงจะถือว่าแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง (Nunnally, 1978)

หลังจากการทดสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นในแต่ละข้อคำถาม ด้วยวิธีการ Cronbach's Alpha ปรากฏว่า คำถามจำนวน 14 ข้อใหญ่ มีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ระหว่าง 0.60 จนถึง 0.76 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 0.68 และมีค่าเข้าใกล้ 1.00 ทุกข้อ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามที่นำมาทดสอบนี้มีความเชื่อมั่นสูงในระดับที่ยอมรับได้ และสามารถนำมาเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ก) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลได้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะอ่านข้อคำถาม และระบุคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลาประมาณคนละ 20 นาที แต่หากผู้ตอบแบบสอบถามคนใดประสงค์ที่จะให้ผู้วิจัยอ่านข้อคำถามและระบุคำตอบให้แทน ก็จะใช้เวลาเก็บข้อมูลประมาณ 30-35 นาที ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย

- นักलगทุนวัยเกษียณที่เข้ามาใช้บริการภายในห้องสมุดมารวย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-3 ของเดือนพฤศจิกายน 2557 รวมจำนวนทั้งสิ้น 36 คน

- นักลงทุนวัยเกษียณที่เข้าร่วมกิจกรรม SET in the City จัดโดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ ห้างสรรพสินค้าพารากอน วันที่ 20 พฤศจิกายน 2557 จำนวน 10 คน วันที่ 21 พฤศจิกายน 2557 จำนวน 6 คน วันที่ 22 พฤศจิกายน 2557 จำนวน 23 คน และ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2557 จำนวน 25 คน รวมทั้งสิ้น 64 คน

ทั้งนี้แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้ตอบทั้ง 2 แห่ง จำนวนรวม 100 คน สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้หมดทั้ง 100 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (SPSS) โดยอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักลงทุนวัยเกษียณ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเกษียณอายุจากการทำงาน และประสบการณ์ลงทุน สำหรับข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณประกอบด้วย แหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ และการนำไปใช้ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ ใน 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ และปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งมีคำถามแบบมาตราประมาณค่า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุด

สำหรับคำตอบที่ระบุว่าไม่ประสบรายการปัญหานั้นๆ กำหนดให้ค่าน้ำหนักเป็น 0 และไม่นำมาคิดค่าทางสถิติ

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ มีคำถามแบบมาตราประมาณค่า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก
2.51-3.00	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศในระดับปานกลาง
1.51-2.00	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศในระดับน้อยที่สุด

สำหรับคำตอบที่ระบุว่ารายการปัจจัยนั้นๆ ไม่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ กำหนดให้ค่าน้ำหนักเป็น 0 และไม่นำมาคิดค่าทางสถิติ

สำหรับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนประชากร
f	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบในแต่ละข้อคำถาม/แต่ละรายการ
$\bar{x}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณหาค่าสถิติแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปตาราง และการบรรยายประกอบตาราง ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ส่วนสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยจะนำเสนอในบทที่ 5

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่อง “พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ” แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1-5)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ (ตารางที่ 6-23)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ (ตารางที่ 24-26)

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ (ตารางที่ 27)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 1 นี้ ครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเกษียณจากการทำงาน และประสบการณ์ลงทุนในหุ้น ปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศ

จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน (ตารางที่ 1) พบว่า ผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 62 คน (ร้อยละ 62.00) เป็นชาย และรองลงมาจำนวน 38 คน (ร้อยละ 38.00) เป็นหญิง

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	62	62.00
หญิง	38	38.00
รวม	100	100.00

1.2 อายุ

เมื่อพิจารณาอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2) พบว่า ผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 40 คน (ร้อยละ 40.00) มีอายุ 61-65 ปี รองลงมาจำนวน 36 คน (ร้อยละ 36.00) มีอายุ 56-60 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนน้อยที่สุด 24 คน (ร้อยละ 24.00) มีอายุ 66 ปีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาอายุของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจำนวนมากที่สุด 27 คน (ร้อยละ 27.00) มีอายุ 56-60 ปี รองลงมาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 23.00) มีอายุ 61-65 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 12.00) มีอายุ 66 ปีขึ้นไป

ด้านผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 17 คน (ร้อยละ 17.00) มีอายุ 61-65 ปี รองลงมาจำนวน 12 คน (ร้อยละ 12.00) มีอายุ 66 ปีขึ้นไป และน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 9.00) มีอายุ 56-60 ปี

ตารางที่ 2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ช่วงอายุ	ชาย (n= 62)		หญิง (n= 38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ 56-60 ปี	27	27.00	9	9.00	36	36.00
อายุ 61-65 ปี	23	23.00	17	17.00	40	40.00
อายุ 66 ปีขึ้นไป	12	12.00	12	12.00	24	24.00
รวม	62	62.00	38	38.00	100	100.00

1.3 ระดับการศึกษา

สำหรับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 70 คน (ร้อยละ 70.00) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาจำนวน 17 คน (ร้อยละ 17.00) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท และอีก 10 คน (ร้อยละ 10.00) สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะที่จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 3.00) สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจำนวนมากที่สุด 45 คน (ร้อยละ 45.00) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาจำนวน 9 คน (ร้อยละ 9.00) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท และอีก 6 คน (ร้อยละ 6.00) สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะที่จำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 2.00) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ด้านผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 25 คน (ร้อยละ 25.00) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 8.00) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท และอีก 4 คน (ร้อยละ 4.00) สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะที่น้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 1.00) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	ชาย (n= 62)		หญิง (n= 38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	2.00	1	1.00	3	3.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	6	6.00	4	4.00	10	10.00
ปริญญาตรี	45	45.00	25	25.00	70	70.00
ปริญญาโท	9	9.00	8	8.00	17	17.00
รวม	62	62.00	38	38.00	100	100.00

1.3 อาชีพก่อนเกษียณจากการทำงาน

จากการสอบถามเกี่ยวกับอาชีพก่อนเกษียณจากการทำงาน (ตารางที่ 4) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 45 คน (ร้อยละ 45.00) ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 23.00) ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ส่วนอีก 15 คน (ร้อยละ 15.00) ประกอบอาชีพข้าราชการ และจำนวน 14 คน (ร้อยละ 14.00) ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้มีเพียง 2 คน (ร้อยละ 2.00) ที่ประกอบอาชีพรับจ้าง

เมื่อพิจารณาอาชีพก่อนเกษียณจากการทำงานจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจำนวนมากที่สุด 26 คน (ร้อยละ 26.00) ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาจำนวน 17 คน (ร้อยละ 17.00) ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ส่วนอีก 10 คน (ร้อยละ 10.00) ประกอบอาชีพข้าราชการ และจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 9.00) ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ

ด้านผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 20 คน (ร้อยละ 20.00) ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาจำนวน 6 คน (ร้อยละ 6.00) ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ส่วนอีก 5 คนเท่ากัน (ร้อยละ 10.00) ประกอบอาชีพข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้มีเพียง 2 คน (ร้อยละ 2.00) ที่ประกอบอาชีพรับจ้าง

ตารางที่ 4 อาชีพก่อนเกษียณจากการทำงานของนักลงทุนวัยเกษียณ

อาชีพก่อนเกษียณจากการทำงาน	ชาย (n= 62)		หญิง (n= 38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	10	10.00	5	5.00	15	15.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	9	9.00	5	5.00	14	14.00
พนักงานบริษัทเอกชน	26	26.00	20	20.00	46	46.00
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	17	17.00	6	6.00	23	23.00
รับจ้าง	0	0.00	2	2.00	2	2.00
รวม	62	62.00	38	38.00	100	100.00

1.4 ประการณการลงทุนในหุ้น

จากการสอบถามประสบการณ์การลงทุนในหุ้น (ตารางที่ 5) พบว่า ผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 26 คนเท่ากัน (ร้อยละ 26.00) มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้น 7-9 ปี และ 10 ปี ตามลำดับ รองลงมาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 23.00) มีประสบการณ์ 1-3 ปี ส่วนอีกจำนวน 21 คน (ร้อยละ 21.00) มีประสบการณ์ 4-6 ปี ขณะที่จำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 4.00) มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้นต่ำกว่า 1 ปี

เมื่อพิจารณาประสบการณ์ลงทุนในหุ้นจำแนกตามเพศผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบเพศชายจำนวนมากที่สุด 18 คน (ร้อยละ 18.00) มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้น 10 ปีขึ้นไป รองลงมาจำนวน 15 คน (ร้อยละ 15.00) มีประสบการณ์ 1-3 ปี ส่วนอีกจำนวน 14 คน (ร้อยละ 14.00) มีประสบการณ์ 4-6 ปี และจำนวน 12 คน (ร้อยละ 12.00) มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้น 7-9 ปี ขณะที่จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 3.00) มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้นต่ำกว่า 1 ปี

ด้านผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 14 คน (ร้อยละ 14.00) มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้น 7-9 ปี รองลงมาจำนวน 8 คนเท่ากัน (ร้อยละ 8.00) มีประสบการณ์ 1-3 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ตามลำดับ ส่วนอีกจำนวน 7 คน (ร้อยละ 7.00) มีประสบการณ์ 4-6 ปี ขณะที่จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 1.00) มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้นต่ำกว่า 1 ปี

ตารางที่ 5 ประสบการณ์การลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ

ประสบการณ์การลงทุนในหุ้น	ชาย (n= 62)		หญิง (n= 38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	3	3.00	1	1.00	4	4.00
1-3 ปี	15	15.00	8	8.00	23	23.00
4-6 ปี	14	14.00	7	7.00	21	21.00
7-9 ปี	12	12.00	14	14.00	26	26.00
10 ปีขึ้นไป	18	18.00	8	8.00	26	26.00
รวม	62	62.00	38	38.00	100	100.00

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

การนำเสนอในส่วนนี้เป็นผลการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ โดยครอบคลุมเนื้อหา 5 หัวข้อ ได้แก่ แหล่ง วิธีการ ประเภทของ ทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ และการนำสารสนเทศไปใช้ ปรากฏผลดังนี้

2.1 แหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนแสวงหา

สำหรับผลการศึกษาในหัวข้อ 2.1 นี้ จะนำเสนอภาพรวมของแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา จากนั้นจึงนำเสนอผลการสำรวจจำแนกตามแหล่ง 4 แหล่ง ประกอบด้วย แหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล แหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ต โดยนำเสนอเฉพาะความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ และประเภทย่อยของแหล่งสารสนเทศแต่ละแหล่งเท่านั้น ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศจะนำเสนอในหัวข้อ 2.2

2.1.1 ภาพรวมของแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา

ผลการศึกษาแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหาในภาพรวม (ตารางที่ 6) พบว่า แหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 97 คน (ร้อยละ 97.00) แสวงหาคือ คือ แหล่งสื่อสารมวลชน รองลงมาจำนวน 77 (ร้อยละ 77.00) คือ หน่วยงานบริการข้อมูล และอีกจำนวน 58 คน (ร้อยละ 58.00) แสวงหาจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต ขณะที่นักลงทุนจำนวนน้อยที่สุด 56 คน (ร้อยละ 56.00) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

ในบรรดานักลงทุนเพศชายทั้งหมด 62 คน พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ 60 คน (ร้อยละ 96.77) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน รองลงมา 48 คน (ร้อยละ 77.42) แสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล และอีกจำนวน 37 คน (ร้อยละ 59.68) แสวงหาจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต ขณะที่นักลงทุนจำนวนน้อยที่สุด 35 คน (ร้อยละ 56.45) แสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

ในส่วนของนักลงทุนเพศหญิงจากจำนวนทั้งหมด 38 คน พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ 37 คน (ร้อยละ 97.37) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน รองลงมา จำนวน 29 คน (ร้อยละ 76.32) แสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล ขณะที่นักลงทุนเพศหญิงจำนวนน้อยที่สุด 21 คน เท่ากัน (ร้อยละ 55.26) แสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบุคคล และแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 6 ภาพรวมของแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา

แหล่งสารสนเทศที่แสวงหา	ชาย (n= 62)		หญิง (n= 38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งสารสนเทศบุคคล	35	56.45	21	55.26	56	56.00
หน่วยงานบริการข้อมูล	48	77.42	29	76.32	77	77.00
แหล่งสื่อสารมวลชน	60	96.77	37	97.37	97	97.00
แหล่งบนอินเทอร์เน็ต	37	59.68	21	55.26	58	58.00

2.1.2 การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

สำหรับการศึกษาความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล (ตารางที่ 7) พบว่า ในบรรดานักลงทุนวัยเกษียณ 56 คน มีนักลงทุนจำนวนมากที่สุด 28 คน (ร้อยละ 50.00) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคล 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมา 19 คน (ร้อยละ 33.93) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ และนักลงทุนจำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 7.14) แสวงหามากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบุคคลจำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 20 คน (ร้อยละ 57.14) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 22.86) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ และน้อยที่สุดจำนวน 3 คน มีแสวงหาสารสนเทศ 5-6 ครั้ง/สัปดาห์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 11 คน (ร้อยละ 52.38) แสวงหาสารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 38.10) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และน้อยที่สุดจำนวน 2 คน (ร้อยละ 9.52) แสวงหาสารสนเทศ 5-6 ครั้ง/สัปดาห์

ตารางที่ 7 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคลของนักลงทุนวัยเกษียณ

ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ	ชาย (n=35)		หญิง (n=21)		รวม (N=56)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	20	57.14	8	38.10	28	50.00
3-4 ครั้ง/สัปดาห์	8	22.86	11	52.38	19	33.93
5-6 ครั้ง/สัปดาห์	3	8.57	2	9.52	5	8.93
มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	4	11.43	0	0.00	4	7.14

สำหรับประเภทของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักลงทุนแสวงหา (ตารางที่ 8) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 29 คน (ร้อยละ 51.76) แสวงหาจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ รองลงมา จำนวน 24 คน (ร้อยละ 42.86) แสวงหาสารสนเทศจากนักลงทุนรายอื่น และจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 16.07) แสวงหาสารสนเทศจากที่ปรึกษาด้านการเงิน

เมื่อพิจารณาประเภทของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักลงทุนแสวงหาจำแนกตามเพศ ของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 21 คน (ร้อยละ 60.00) แสวงหาสารสนเทศ จากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ รองลงมาจำนวน 12 คน (ร้อยละ 34.29) แสวงหาจากนักลงทุนราย อื่น และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 6 คน (ร้อยละ 17.14) แสวงหาสารสนเทศจากที่ปรึกษาด้านการเงิน และสมาชิกในครอบครัว

ด้านนักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 12 คน (ร้อยละ 57.14) แสวงหา สารสนเทศจากนักลงทุนรายอื่น รองลงมาจำนวน 10 คน (ร้อยละ 47.62) แสวงหาจากสมาชิกใน ครอบครัว และน้อยที่สุดจำนวน 3 คน (ร้อยละ 14.29) แสวงหาสารสนเทศจากที่ปรึกษาด้านการเงิน

ตารางที่ 8 ประเภทของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา

ประเภทของแหล่งบุคคล*	ชาย (n=35)		หญิง (n=21)		รวม (N=56)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ที่ปรึกษาด้านการเงิน	6	17.14	3	14.29	9	16.07
นักลงทุนรายอื่น	12	34.29	12	57.14	24	42.86
นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์	21	60.00	8	38.10	29	51.76
สมาชิกในครอบครัว	6	17.14	10	47.62	16	28.57

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.1.3 การแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล

การศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล (ตารางที่ 9) พบว่า ในบรรดานักลงทุนวัยเกษียณจำนวน 77 คน (ร้อยละ 77.00) จาก 100 คน มีนักลงทุนจำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 46.75) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 35.06) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ และนักลงทุนจำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 7.76) แสวงหา มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูลจำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 25 คน (ร้อยละ 52.08) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 14 คน (ร้อยละ 29.17) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 3 คน (ร้อยละ 6.25) แสวงหาสารสนเทศมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 13 คน (ร้อยละ 44.83) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 37.93) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 6.90) แสวงหาสารสนเทศมากกว่า 5-6 ครั้ง/สัปดาห์

ตารางที่ 9 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูลของนักลงทุนวัยเกษียณ

ความถี่ในการแสวงหา สารสนเทศ	ชาย (n=48)		หญิง (n=29)		รวม (N=77)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	25	52.08	11	37.93	36	46.75
3-4 ครั้ง/สัปดาห์	14	29.17	13	44.83	27	35.06
5-6 ครั้ง/สัปดาห์	6	12.50	2	6.90	8	10.39
มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	3	6.25	3	10.34	6	7.79

สำหรับประเภทของหน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนแสวงหา (ตารางที่ 10) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 46 คน (ร้อยละ 59.74) แสวงหาจากศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุด เฉพาะ รองลงมาจำนวน 39 คน (ร้อยละ 50.65) แสวงหาจากหน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ และ น้อยที่สุดจำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.39) แสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์

เมื่อพิจารณาประเภทของหน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนแสวงหาจำแนกตามเพศ ของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 30 คน (ร้อยละ 62.50) แสวงหาสารสนเทศ จากหน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ รองลงมาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 56.25) แสวงหาจากศูนย์ ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุดเฉพาะ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.17) แสวงหา จากหน่วยงานบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 19 คน (ร้อยละ 65.52) แสวงหาสารสนเทศ จากศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุดเฉพาะ และหน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ รองลงมา จำนวน 5 คน (ร้อยละ 17.24) แสวงหาจากสมาคมวิชาชีพ สมาคมวิชาการ และสถาบันวิจัย และน้อย ที่สุดจำนวน 1 คน (ร้อยละ 3.45) แสวงหาจากหน่วยงานบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์

ตารางที่ 10 ประเภทของหน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา

ประเภทแหล่งสารสนเทศ	ชาย		หญิง		รวม	
	(n=48)		(n=29)		(N=77)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุดเฉพาะ	27	56.25	19	65.52	46	59.74
สมาคมวิชาชีพ สมาคมวิชาการ และสถาบันวิจัย	15	31.25	5	17.24	20	25.97
หน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ	30	62.50	19	65.52	39	50.65
หน่วยงานบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์	2	4.17	1	3.45	3	3.39

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.1.4 การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน

การศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน (ตารางที่ 11) พบว่า ในบรรดานักลงทุนวัยเกษียณจำนวน 97 คนนั้น จำนวนมากที่สุด 37 คน (ร้อยละ 38.14) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 29 คน (ร้อยละ 29.90) แสวงหา 5-6 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุด 15 คน (ร้อยละ 15.46) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อมวลชนจำแนกตามเพศของนักลงทุนวัย พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 22 คน (ร้อยละ 36.67) แสวงหาสารสนเทศ 5-6 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 33.33) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 9 คนเท่ากัน (ร้อยละ 15.00) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 17 คน (ร้อยละ 45.95) มีความถี่ในการแสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 7 คนเท่ากัน (ร้อยละ 18.92) แสวงหา 5-6 ครั้ง/สัปดาห์ และมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 16.22) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์

ตารางที่ 11 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชนของนักลงทุนวัยเกษียณ

ความถี่ในการแสวงหา สารสนเทศ	ชาย (n=60)		หญิง (n=37)		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	9	15.00	6	16.22	15	15.46
3-4 ครั้ง/สัปดาห์	20	33.33	17	45.95	37	38.14
5-6 ครั้ง/สัปดาห์	22	36.67	7	18.92	29	29.90
มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	9	15.00	7	18.92	16	16.49

สำหรับประเภทของแหล่งสื่อสารมวลชนที่นักลงทุนนิยมแสวงหามากที่สุด (ตารางที่ 12) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 88 คน (ร้อยละ 94.62) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 80 คน (ร้อยละ 86.02) แสวงหาจากโทรทัศน์ และจำนวนน้อยที่สุด 39 คน (ร้อยละ 41.94) แสวงหาสารสนเทศจากวิทยุ

เมื่อพิจารณาประเภทของแหล่งสื่อสารมวลชนที่นักลงทุนแสวงหาจำแนกตามเพศแล้ว พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 53 คน (ร้อยละ 88.33) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 50 คน (ร้อยละ 83.33) แสวงหาจากโทรทัศน์ และจำนวนน้อยที่สุด 21 คน (ร้อยละ 35.00) แสวงหาสารสนเทศจากวิทยุ

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 35 คน (ร้อยละ 94.59) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 81.08) แสวงหาจากโทรทัศน์ และจำนวนน้อยที่สุด 18 คน (ร้อยละ 48.65) แสวงหาสารสนเทศจากวิทยุ

ตารางที่ 12 ประเภทของแหล่งสื่อสารมวลชนที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา

ประเภทแหล่งสารสนเทศ*	ชาย (n=60)		หญิง (n=37)		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	50	83.33	30	81.08	80	86.02
วิทยุ	21	35.00	18	48.65	39	41.94
หนังสือพิมพ์	53	88.33	35	94.59	88	94.62

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.1.4 การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

การศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวน 58 คนที่ระบุว่าเคยใช้แหล่งบนอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 13) พบว่า นักลงทุนจำนวนสูงสุด 17 คน (ร้อยละ 29.31) แสวงหาสารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 16 คน (ร้อยละ 27.59) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุด 11 คน (ร้อยละ 18.97) แสวงหาสารสนเทศมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตจำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 12 คน (ร้อยละ 32.43) แสวงหาสารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 10 คน (ร้อยละ 27.03) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 18.92) แสวงหาสารสนเทศมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 6 คนเท่ากัน (ร้อยละ 28.57) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และ 5-6 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 5 คน (ร้อยละ 23.81) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 19.05) แสวงหาสารสนเทศมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

ตารางที่ 13 ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตของนักลงทุนวัยเกษียณ

ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ	ชาย (n=37)		หญิง (n=21)		รวม (N=58)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	10	27.03	6	28.57	16	27.59
3-4 ครั้ง/สัปดาห์	12	32.43	5	23.81	17	29.31
5-6 ครั้ง/สัปดาห์	8	21.62	6	28.57	14	24.14
มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์	7	18.92	4	19.05	11	18.97

สำหรับประเภทของแหล่งบนอินเทอร์เน็ตที่นักลงทุนจำนวน 58 คน แสวงหาขึ้น (ตารางที่ 14) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 50 คน (ร้อยละ 86.21) แสวงหาจากเวปไซด์เว็บไซต์

รองลงมาจำนวน 29 คน (ร้อยละ 50.00) แสวงหาจากอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา และจำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 22.41) แสวงหาจากแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

เมื่อพิจารณาประเภทของแหล่งบนอินเทอร์เน็ตที่นักลงทุนแสวงหาจำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 86.49) แสวงหาสารสนเทศจากเว็ลต์ไวด์เว็บ รองลงมาจำนวน 18 คน (ร้อยละ 48.65) แสวงหาจากอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 10 คน (ร้อยละ 27.03) แสวงหาจากแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 18 คน (ร้อยละ 85.71) แสวงหาสารสนเทศจากเว็ลต์ไวด์เว็บ รองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 52.38) แสวงหาจากอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 14.29) แสวงหาจากแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

ตารางที่ 14 ประเภทของแหล่งบนอินเทอร์เน็ตที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา

ประเภทแหล่งสารสนเทศ*	ชาย (n=37)		หญิง (n=21)		รวม (N=58)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เว็ลต์ไวด์เว็บ	32	86.49	18	85.71	50	86.21
อินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา	18	48.65	11	52.38	29	50.00
แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา	10	27.03	3	14.29	13	22.41

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

ในการนำเสนอผลการศึกษเกี่ยวกับวิธีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณนั้น จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามแหล่งสารสนเทศทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล แหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

2.2.1 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

ผลการศึกษาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคลของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 56 คนนั้น (ตารางที่ 15) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 59.93) ใช้วิธีการสนทนาผ่านมือถือ รองลงมาจำนวน 28 คน (50.00) ใช้วิธีการสนทนาตัวต่อตัว และจำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 12.58) ใช้วิธีการติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคลจำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 19 คน (ร้อยละ 54.29) ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการติดต่อผ่านโทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ รองลงมาจำนวน 18 คน (ร้อยละ 51.43) ติดต่อผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 7 คน (ร้อยละ 20.00) ใช้วิธีการติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 16 คน (ร้อยละ 76.19) ใช้วิธีการสนทนาแบบตัวต่อตัว รองลงมาจำนวน 14 คน (ร้อยละ 66.67) ใช้วิธีการสนทนาผ่านโทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ และจำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 23.81) ใช้วิธีการติดต่อผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้ไม่มีนักลงทุนหญิงคนใดที่ระบุว่าใช้วิธีการติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 15 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ*	ชาย (n=35)		หญิง (n=21)		รวม (N=56)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	7	20.00	0	0.00	7	12.50
ติดต่อผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์	18	51.43	5	23.81	23	41.07
สนทนาแบบตัวต่อตัว	12	34.29	16	76.19	28	50.00
สนทนาผ่านโทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ	19	54.29	14	66.67	33	58.93

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล

ผลการศึกษาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูลของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 77 คน (ตารางที่ 16) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 55 คน (ร้อยละ 71.43) ใช้วิธีการเข้าร่วมการประชุม/สัมมนา รองลงมาจำนวน 23 คนเท่ากัน (39.66) ติดตามประกาศของหน่วยงานบริการสารสนเทศ และสอบถามจากผู้ให้บริการข้อมูล และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 3.90) ใช้วิธีการบอกรับข่าวติดต่อออนไลน์

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูลจำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 68.75) แสวงหาสารสนเทศด้วยการเข้าร่วมการประชุม/สัมมนา จำนวนรองลงมา 14 คน (ร้อยละ 29.87) ติดตามประกาศของหน่วยงานบริการสารสนเทศ และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 6.25) ใช้วิธีการบอกรับข่าวติดต่อออนไลน์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 22 คน (ร้อยละ 75.86) ใช้วิธีการเข้าร่วมการประชุม/สัมมนา รองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 37.93) ใช้วิธีการสอบถามจากผู้ให้บริการข้อมูล และน้อยที่สุดจำนวน 2 คนเท่ากัน (ร้อยละ 6.90) ใช้วิธีการบอกรับข่าวข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์มือถือ และบอกรับจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ไม่มีนักลงทุนหญิงคนใดที่ใช้วิธีการบอกรับข่าวติดต่อออนไลน์

ตารางที่ 16 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ*	ชาย (n=48)		หญิง (n=29)		รวม (N=77)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เข้าร่วมประชุม/สัมมนา	33	68.75	22	75.86	55	71.43
ติดตามจดหมายข่าว	9	18.75	3	10.34	12	15.58
ติดตามประกาศของหน่วยงานบริการสารสนเทศ	14	29.17	9	31.03	23	29.87
บอกรับข่าวข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์มือถือ	8	16.67	2	6.90	10	12.99
บอกรับข่าวติดต่อออนไลน์	3	6.25	0	0.00	3	3.90
บอกรับจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์	13	27.08	2	6.90	15	19.48
สอบถามจากผู้ให้บริการข้อมูล	12	25.00	11	37.93	23	29.87

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2.3 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน

ผลการศึกษาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชนของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 97 คน (ตารางที่ 17) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 80 คน (ร้อยละ 82.47) ใช้วิธีการชมรายการวิเคราะห์หุ้น รองลงมาจำนวน 79 คน (81.44) ใช้วิธีการติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น และจำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 7.22) ใช้วิธีการบอกรับเป็นสมาชิก

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อมวลชนจำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 50 คน (ร้อยละ 83.33) แสวงหาสารสนเทศด้วยการชมรายการวิเคราะห์หุ้น รองลงมาจำนวน 46 คน (ร้อยละ 76.67) ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 4 คน (ร้อยละ 6.67) ใช้วิธีการการแสวงหาสารสนเทศด้วยการบอกรับเป็นสมาชิก

ด้านนักลงทุนหญิง จำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 89.19) ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น รองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 81.08) ใช้วิธีการชมรายการวิเคราะห์หุ้น และน้อยที่สุดจำนวน 3 คนเท่ากัน (ร้อยละ 8.11) ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการโทรศัพท์สอบถามผ่านรายการวิเคราะห์หุ้น และบอกรับเป็นสมาชิก

ตารางที่ 17 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ*	ชาย (n=60)		หญิง (n=37)		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชมรายการวิเคราะห์หุ้น	50	83.33	30	81.08	80	82.47
ติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น	46	76.67	33	89.19	79	81.44
ติดตามแถบอักษรวิ่งรายงานราคาหุ้น	19	31.67	21	56.76	40	41.24
โทรศัพท์สอบถามผ่านรายการวิเคราะห์หุ้น	5	8.33	3	8.11	8	8.25
บอกรับเป็นสมาชิก	4	6.67	3	8.11	7	7.22
รับฟังรายการวิเคราะห์หุ้น	24	40.00	20	54.05	44	45.36

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2.4 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 58 คน (ตารางที่ 18) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 29 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้วิธีการคลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง รองลงมาจำนวน 26 คน (ร้อยละ 44.83) ใช้วิธีการค้นหาด้วยการใส่ที่อยู่เว็บไซต์บนเว็บเบราว์เซอร์ และจำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 12.07) ใช้บริการแจ้งเตือนผ่านอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต พบว่า นักลงทุนวัยเพศชายจำนวนมากที่สุด 21 คน (ร้อยละ 56.76) ใช้วิธีการใส่ที่อยู่เว็บไซต์บนเว็บเบราว์เซอร์ รองลงมาจำนวน 15 คนเท่ากัน (ร้อยละ 40.54) ใช้วิธีการคลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง และสืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 5 คน (ร้อยละ 13.51) ใช้บริการแจ้งเตือนผ่านอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 14 คน (ร้อยละ 66.67) แสวงหาสารสนเทศด้วยการคลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง รองลงมาจำนวน 13 คน (ร้อยละ 61.90) ใช้วิธีการสืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา และน้อยที่สุดจำนวน 2 คน (ร้อยละ 9.52) ใช้บริการแจ้งเตือนผ่านอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ*	ชาย (n=37)		หญิง (n=21)		รวม (N=58)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค้นหาด้วยการใส่ที่อยู่เว็บไซต์บนเว็บเบราว์เซอร์	21	56.76	5	23.81	26	44.83
คลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง	15	40.54	14	66.67	29	50.00
ใช้บริการแจ้งเตือนข้อมูลผ่านอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา	5	13.51	2	9.52	7	12.07
ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันผ่านแอสโตร์	9	24.32	7	33.33	16	27.59
ติดตามจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการลงทุน	12	32.43	6	28.57	18	31.03
ติดต่อผ่านอีเมล	7	18.92	5	23.81	12	20.69
สืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา เช่น กูเกิ้ล	15	40.54	13	61.90	23	39.66

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.3 ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประเภททรัพยากรสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหาเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น จะนำเสนอผลการศึกษาในส่วนนี้ตามลำดับ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

2.3.1 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

การศึกษาการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ของนักลงทุนจำนวนรวม 100 คน (ตารางที่ 19) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 86 คน (ร้อยละ 86.00) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือคู่มือ รองลงมาจำนวน 78 คน (ร้อยละ 78.00) แสวงหาจากบทความหนังสือพิมพ์ และน้อยที่สุดจำนวน 13 คน (ร้อยละ 13.00) แสวงหาสารสนเทศจากโปสเตอร์

เมื่อพิจารณาการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 50 คน (ร้อยละ 80.65) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือคู่มือการลงทุน รองลงมาจำนวน 48 คน (ร้อยละ 77.42) แสวงหาจากบทความหนังสือพิมพ์ และน้อยที่สุดจำนวน 5 คน (ร้อยละ 8.06) แสวงหาจากโปสเตอร์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 94.74) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือคู่มือการลงทุน รองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 78.95) แสวงหาจากบทความหนังสือพิมพ์ และจำนวนน้อยที่สุด 8 คนเท่ากัน (ร้อยละ 21.05) แสวงหาสารสนเทศจากจดหมายข่าวและโปสเตอร์

ตารางที่ 19 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่นักลงทุนแสวงหา

สื่อสิ่งพิมพ์*	ชาย (n=62)		หญิง (n=38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จดหมายข่าว	10	16.13	8	21.05	18	18.00
บทความวารสาร	17	27.42	14	36.84	31	31.00
บทความหนังสือพิมพ์	48	77.42	30	78.95	78	78.00
โปสเตอร์	5	8.06	8	21.05	13	13.00

รายงานประจำปี	15	24.19	12	31.58	27	27.00
หนังสือคู่มือการลงทุน	50	80.65	36	94.74	86	86.00
หนังสือชี้ชวนการลงทุน	21	33.87	19	50.00	34	34.00
เอกสารบทวิเคราะห์	20	32.26	14	36.84	44	44.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.3.2 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโซเชียลมีเดีย

การศึกษาค้นคว้าแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโซเชียลมีเดีย (ตารางที่ 20) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 76 คน (ร้อยละ 76.00) แสวงหาสารสนเทศจากรายการโทรทัศน์ รองลงมาจำนวน 40 คน (ร้อยละ 40.00) แสวงหาจากรายการวิทยุ และจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 9.00) แสวงหาจากเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

เมื่อพิจารณาการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโซเชียลมีเดีย จำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 44 คน (ร้อยละ 70.97) แสวงหาสารสนเทศจากรายการโทรทัศน์ รองลงมาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 32.26) แสวงหาจากรายการวิทยุ และจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 14.52) แสวงหาสารสนเทศจากวีดิทัศน์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 84.21) แสวงหาสารสนเทศจากรายการโทรทัศน์ รองลงมาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 52.63) แสวงหาจากรายการวิทยุ และน้อยที่สุดจำนวน 1 คน (ร้อยละ 2.63) แสวงหาจากวีดิทัศน์

ตารางที่ 20 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโซเชียลมีเดียที่นักลงทุนแสวงหา

สื่อโซเชียลมีเดีย*	ชาย (n=62)		หญิง (n=38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แถบตัวอักษรวิ่ง	19	30.65	15	39.47	34	34.00
เทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์	5	8.06	4	10.53	9	9.00
วีดิทัศน์	9	14.52	1	2.63	10	10.00
รายการโทรทัศน์	44	70.97	32	84.21	76	76.00
รายการวิทยุ	20	32.26	20	52.63	40	40.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.3.3 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำหรับการศึกษาค้นคว้าหาสารสนเทศจากทรัพยากรประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 100 คน (ตารางที่ 21) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 38 คน (ร้อยละ 38.00) แสวงหาจากเว็บไซต์ รองลงมาจำนวน 19 คน (ร้อยละ 19.00) แสวงหาจากสื่อสังคมออนไลน์ และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 3.00) แสวงหาสารสนเทศจากซีดี/วีซีดี

เมื่อพิจารณาการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์จำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 22 คน (ร้อยละ 35.48) แสวงหาสารสนเทศจากเว็บไซต์ รองลงมาจำนวน 10 คนเท่ากัน (ร้อยละ 16.13) แสวงหาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสังคมออนไลน์ และจำนวนน้อยที่สุด 2 คนเท่ากัน (ร้อยละ 3.23) แสวงหาจากซีดี/วีซีดี และข่าวตัดหรือคลิปปิงออนไลน์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 16 คน (ร้อยละ 42.11) แสวงหาสารสนเทศจากเว็บไซต์ รองลงมาจำนวน 9 คน (ร้อยละ 23.68) แสวงหาสารสนเทศจากสื่อสังคมออนไลน์ และจำนวนน้อยที่สุด 1 คนเท่ากัน (ร้อยละ 2.63) แสวงหาจากคลิปวิดีโอ ซีดี/วีซีดี และบทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ไม่มีนักลงทุนหญิงคนใดที่แสวงหาสารสนเทศจากข่าวตัดหรือคลิปปิงออนไลน์

ตารางที่ 21 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักลงทุนแสวงหา

สื่ออิเล็กทรอนิกส์*	ชาย (n=62)		หญิง (n=38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข่าวตัดหรือคลิปปิงออนไลน์	2	3.23	0	0.00	2	2.00
ข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์มือถือ	7	11.29	4	10.53	11	11.00
คลิปวิดีโอ	3	4.84	1	2.63	4	4.00
จดหมายข่าว	3	4.84	2	5.26	5	5.00
ซีดี/วีซีดี	2	3.23	1	2.63	3	3.00
ฐานข้อมูล	3	4.84	3	7.89	6	6.00
บทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์	3	4.84	1	2.63	4	4.00
บทเรียนออนไลน์	4	6.45	0	0.00	4	4.00

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	7	11.29	3	7.89	10	10.00
เว็บไซต์	22	35.48	16	42.11	38	38.00
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	10	16.13	5	13.16	15	15.00
หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์	9	14.52	6	15.79	15	15.00
สื่อสังคมออนไลน์	10	16.13	9	23.68	19	19.00
แอปพลิเคชันการลงทุน	8	12.90	3	7.89	11	11.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4 เนื้อหาสารสนเทศ

สำหรับการศึกษาเนื้อหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 100 คน แสวงหาเพื่อตัดสินใจลงทุนในหุ้น (ตารางที่ 22) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 68 คน (ร้อยละ 68.00) แสวงหาเนื้อหาเกี่ยวกับดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ รองลงมาจำนวน 64 คน (ร้อยละ 64.00) แสวงหาข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท และน้อยที่สุดจำนวน 16 คน (ร้อยละ 16.00) แสวงหาเนื้อหาเกี่ยวกับรายชื่อบริษัทสมาชิก

เมื่อพิจารณาเนื้อหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 41 คน (ร้อยละ 66.13) แสวงหาเนื้อหาเกี่ยวกับดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ รองลงมาจำนวน 36 คน (ร้อยละ 58.06) แสวงหาข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท และน้อยที่สุดจำนวน 11 คน (ร้อยละ 17.74) แสวงหาสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการซื้อขายตามกลุ่มอุตสาหกรรม และตารางเปรียบเทียบหลักทรัพย์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 28 คนเท่ากัน (ร้อยละ 73.68) แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเกี่ยวกับข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท และดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ รองลงมาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 71.05) แสวงหาเนื้อหาเกี่ยวกับราคาหุ้นรายหลักทรัพย์ และจำนวนน้อยที่สุด 8 คนเท่ากัน (ร้อยละ 21.05) แสวงหาเนื้อหาเกี่ยวกับตารางเปรียบเทียบหลักทรัพย์ และปฏิทินเหตุการณ์

ตารางที่ 22 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาจำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ

เนื้อหาสารสนเทศ*	ชาย (n=62)		หญิง (n=38)		รวม (N=100)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดอันดับกลุ่มอุตสาหกรรม	16	25.81	20	52.63	36	36.00
การจัดอันดับรายหลักทรัพย์	21	33.87	16	42.11	36	36.00
การซื้อขายตามกลุ่มอุตสาหกรรม	11	17.74	14	36.84	25	25.00
การซื้อขายหลักทรัพย์ในอดีต	19	30.65	18	47.37	37	37.00
การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ของบริษัท	26	41.94	22	57.89	48	48.00
ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท	36	58.06	28	73.68	64	64.00
งบการเงินของบริษัท	25	40.32	22	57.89	47	47.00
ดัชนีราคาหุ้นต่างประเทศ	25	40.32	22	57.89	46	46.00
ดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์	41	66.13	28	73.68	68	68.00
ตารางเปรียบเทียบหลักทรัพย์	11	17.74	8	21.05	19	19.00
ปฏิทินเหตุการณ์	13	20.97	8	21.05	21	21.00
ประวัติบริษัท	20	32.26	16	42.11	36	36.00
ผลประกอบการของบริษัท	32	51.61	19	50.00	51	51.00
ผลิตภัณฑ์ปัจจุบันของบริษัท	21	33.87	17	44.74	38	38.00
ผู้ถือหุ้นใหญ่	13	20.97	15	39.47	28	28.00
ราคาหุ้นย้อนหลัง	33	53.23	27	71.05	60	60.00
ราคาหุ้นรายหลักทรัพย์	33	53.23	19	50.00	52	52.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.5 การนำสารสนเทศไปใช้

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 100 คน เกี่ยวกับการนำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้เพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น (ตารางที่ 23) พบว่า ผู้ตอบสอบถามส่วนใหญ่ 89 คน (ร้อยละ 89.00) นำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้เพื่อวางแผนการลงทุนในหุ้น รองลงมาจำนวน 68 คน (ร้อยละ 68.00) นำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และ

จำนวนน้อยที่สุด 30 คน (ร้อยละ 30.00) นำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของสภาวะเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาการนำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้ จำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณพบว่า นักลงทุนชายเพศจำนวนมากที่สุด 52 คน (ร้อยละ 83.87) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น รองลงมาจำนวน 42 คน (ร้อยละ 67.74) นำไปใช้ในการติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และน้อยที่สุดจำนวน 18 คน (ร้อยละ 29.03) นำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบของสภาวะเศรษฐกิจ

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 37 คน (ร้อยละ 97.37) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น รองลงมาจำนวน 28 คน (ร้อยละ 73.68) นำไปใช้วิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย และจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 31.58) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้วิเคราะห์ผลกระทบของสภาวะเศรษฐกิจ

ตารางที่ 23 การนำสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหาไปใช้

การนำสารสนเทศไปใช้*	ชาย (n=37)		หญิง (n=21)		รวม (N=58)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น	42	67.74	26	68.42	68	68.00
วางแผนการลงทุนในหุ้น	52	83.87	37	97.37	89	89.00
วิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย	40	64.52	28	73.68	68	68.00
วิเคราะห์ผลกระทบของสภาวะเศรษฐกิจ	18	29.03	12	31.58	30	30.00
วิเคราะห์ภาพรวมของเศรษฐกิจและตลาดหุ้น	28	45.16	19	50.00	47	47.00
วิเคราะห์ราคาหุ้น	36	58.06	24	63.16	60	60.00

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

การนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 3 เป็นการศึกษาปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ ซึ่งครอบคลุมปัญหาใน 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านแหล่ง

สารสนเทศ ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ และปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.1 ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ

จากการศึกษาปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในการแสวงหาสารสนเทศ (ตารางที่ 24) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศจำนวนระหว่าง 78-83 คน ทั้งนี้ นักลงทุนวัยเกษียณประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศทุกรายการในระดับน้อยเท่านั้น โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ แหล่งสารสนเทศไม่เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ ($\bar{x} = 2.31$) การเข้าใช้แหล่งสารสนเทศต้องมีค่าใช้จ่าย ($\bar{x} = 2.30$) และแหล่งสารสนเทศบางแหล่งไม่สามารถเข้าถึงได้ ($\bar{x} = 2.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ	f	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
ผู้ให้สารสนเทศไม่มีเวลาให้คำปรึกษา	79	2.08	1.20	น้อย
ผู้ให้สารสนเทศไม่สามารถให้สารสนเทศที่ต้องการได้	82	2.04	1.17	น้อย
การเข้าใช้แหล่งสารสนเทศต้องมีค่าใช้จ่าย	79	2.30	1.60	น้อย
สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ	78	2.14	1.16	น้อย
แหล่งสารสนเทศไม่น่าเชื่อถือ	78	2.21	1.21	น้อย
แหล่งสารสนเทศบางแหล่งไม่สามารถเข้าถึงได้	78	2.27	1.28	น้อย
แหล่งสารสนเทศไม่เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ	83	2.31	1.30	น้อย

3.2 ปัญหาด้านเนื้อหาของสารสนเทศ

จากการศึกษาปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบด้านเนื้อหาของสารสนเทศ (ตารางที่ 25) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารสนเทศจำนวนระหว่าง 79-85 คน ทั้งนี้ รายการปัญหาที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในระดับน้อยมีจำนวน 5 รายการ และรายการปัญหาที่ประสบน้อยที่สุดจำนวน 1 รายการ โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้มีความคลุมเครือต้องอาศัยการตีความ ($\bar{x} = 2.24$) รองลงมา คือ

เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้ไม่ตรงกับความต้องการ ($\bar{x} = 2.13$) และเนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้ไม่น่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 2.05$) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ปัญหาด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ

ปัญหาด้านเนื้อหาของสารสนเทศ	f	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้จำนวนน้อย	79	2.04	1.27	น้อย
เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้ไม่ตรงกับความต้องการ	82	2.13	1.23	น้อย
เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้มีความคลุมเครือต้องอาศัยการตีความ	80	2.24	1.28	น้อย
เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้ไม่ทันสมัย	85	1.98	1.20	น้อย
เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้ไม่น่าเชื่อถือ	83	2.05	1.25	น้อย
เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้ไม่ครบถ้วน	84	1.17	1.17	น้อยที่สุด

3.3 ปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

จากการศึกษาปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ (ตารางที่ 26) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ประสบปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศจำนวนระหว่าง 55-84 คน ทั้งนี้รายการปัญหาที่นักลงทุนวัยเกษียณระบุว่าประสบในระดับปานกลางมีจำนวน 1 รายการ คือ การขาดการอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศใหม่ๆ ($\bar{x} = 3.10$) และรายการปัญหาที่ประสบในระดับน้อยมีจำนวน 3 รายการ เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ คู่มือแนะนำการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศยังมีไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 2.49$) เวลาในการแสวงหาสารสนเทศมีจำกัด ($\bar{x} = 2.47$) และเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะด้านยังมีไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 2.33$) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบ

ปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ	f	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
เครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะด้านยังมีไม่เพียงพอ	81	2.33	1.25	น้อย
คู่มือแนะนำการใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศยังมีไม่เพียงพอ	81	2.49	1.16	น้อย
การขาดการอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศใหม่ๆ	84	3.10	1.41	ปานกลาง
เวลาในการแสวงหาสารสนเทศมีจำกัด	55	2.47	1.25	น้อย

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ

สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น (ตารางที่ 27) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนระหว่าง 88-97 คน โดยรายการปัจจัยที่ผู้ตอบเห็นว่า มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมากมี 5 รายการ รายการปัจจัยที่เห็นว่า มีผลในระดับปานกลางจำนวน 2 รายการ และรายการปัจจัยที่เห็นว่า มีผลในระดับน้อย 1 รายการ โดยปัจจัยที่มีผลในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ ความครอบคลุมของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.16$) ความทันสมัยของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.14$) และความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.10$)

ตารางที่ 27 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ

ปัจจัย	f	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
ความครอบคลุมของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ	95	4.16	0.73	มาก
ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ	96	4.10	0.89	มาก
ความทันสมัยของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ	96	4.14	0.84	มาก
ความสะดวกในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ	94	3.80	0.77	มาก
ความคุ้นเคยในการใช้แหล่งสารสนเทศ	97	3.36	0.91	ปานกลาง
ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ	91	3.88	1.27	มาก
ความรวดเร็วในการได้รับสารสนเทศที่แสวงหาจากแหล่งสารสนเทศ	94	3.25	0.88	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศที่มีผู้แนะนำให้ใช้	88	2.08	1.12	น้อย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศในด้านแหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ และการนำสารสนเทศไปใช้ ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณ

งานวิจัยนี้ได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศเรื่องดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์จากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และนำไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น
2. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในระดับมาก คือ สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณในระดับมาก คือ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ คือ นักลงทุนที่เกษียณอายุจากการทำงานประจำที่มีอายุตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกแหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด ใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยนำมาสรุปและอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักลงทุนวัยเกษียณ จำนวน 100 คน สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดเป็นเพศชาย 62 คน ส่วนอีก 38 คน เป็นเพศหญิง (ตารางที่ 1)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 40 คน มีอายุ 61-65 ปี รองลงมาจำนวน 36 คน มีอายุ 56-50 ปี (ตารางที่ 2)

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 70 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาจำนวน 17 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท (ตารางที่ 3)

สำหรับอาชีพก่อนเกษียณจากการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 46 คน เคยประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาจำนวน 23 คน เคยประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และจำนวนน้อยที่สุด 2 คน เคยประกอบอาชีพรับจ้าง (ตารางที่ 3)

เมื่อพิจารณาประสบการณ์การลงทุนในหุ้นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบมากที่สุด 26 คนเท่ากัน มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้นมาแล้ว 10 ปี และ 7-9 ปี ตามลำดับ รองลงมาจำนวน 23 คน มีประสบการณ์ในการลงทุนในหุ้นมาแล้ว 1-3 ปี (ตารางที่ 4)

2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณซึ่งครอบคลุมด้านแหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ และการนำสารสนเทศไปใช้ สรุปผลได้ดังนี้

2.1 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหา

ผลการศึกษาภาพรวมของแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา (ตารางที่ 6) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 97 คน (ร้อยละ 97.00) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน รองลงมา 77 คน (ร้อยละ 77.00) แสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล และจำนวน 58 คน (ร้อยละ 58.00) แสวงหาจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต ขณะที่จำนวนน้อยที่สุด 56 คน (ร้อยละ 56.00) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

เมื่อพิจารณาภาพรวมของแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนสูงสุด 60 คน (ร้อยละ 96.77) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน รองลงมา จำนวน 48 คน (ร้อยละ 77.42) แสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล และอีกจำนวน 37 คน (ร้อยละ 59.68) แสวงหาจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

ในส่วนของนักลงทุนเพศหญิง พบว่า มีจำนวนสูงสุด 37 คน (ร้อยละ 97.37) แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน รองลงมา จำนวน 29 คน (ร้อยละ 76.32) แสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล

จากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงระวี นิรมลรัตน์ (2552); สุทธิณี บริสุทธิญาณิ (2547); Mezick (2002); และ Williamson (1997) ที่พบว่า แหล่งที่นักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุใช้ในการแสวงหาสารสนเทศที่ตนต้องการ คือ แหล่งสื่อสารมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวิทยุ

การที่นักลงทุนวัยเกษียณนิยมแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นแหล่งที่นักลงทุนสามารถแสวงหาสารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (สุทธิณี บริสุทธิญาณิ, 2547) รวมทั้งแหล่งสื่อสารมวลชนยังเป็นแหล่งที่รวบรวมสารสนเทศที่สำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น เช่น ข่าวสารทางเศรษฐกิจ บทวิจารณ์-บทวิเคราะห์การลงทุน ดัชนีราคาหุ้น ข้อมูลบริษัท ข้อมูลอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.1.1 การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

จากการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล (ตารางที่ 7) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 28 คน (ร้อยละ 50.00) มีความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 19 คน (ร้อยละ 33.93) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนชายจำนวนมากที่สุด 20 คน (ร้อยละ 57.14) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 22.86) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์

ในส่วนของนักลงทุนเพศหญิง พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 11 คน (ร้อยละ 52.38) แสวงหาสารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 38.10) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาประเภทของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหาจำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนชายจำนวนมากที่สุด 21 คน (ร้อยละ 60.00) แสวงหาสารสนเทศจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ รองลงมาจำนวน 12 คน (ร้อยละ 34.29) แสวงหาสารสนเทศจากนักลงทุนรายอื่น

ในส่วน of นักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิง พบว่า จำนวนมากที่สุด 12 คน (ร้อยละ 57.14) แสวงหาสารสนเทศจากนักลงทุนรายอื่น รองลงมาจำนวน 10 คน (ร้อยละ 47.62) แสวงหาสารสนเทศจากสมาชิกในครอบครัว และจำนวน 8 คน (ร้อยละ 38.10) แสวงหาสารสนเทศจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ตามลำดับ

จากผลการศึกษาที่พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหาสารสนเทศจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์มากที่สุด นั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ว่า นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ โดยผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ สุทธิณี บริสุทธิญาณี (2547) ที่พบว่า นักลงทุนรุ่นเก๋าส่วนใหญ่นิยมแสวงหาสารสนเทศจาก นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ เพราะเป็นแหล่งบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด และยังมีผลกระทบต่อ กระบวนการตัดสินใจของนักลงทุนรุ่นเก๋ามากที่สุดอีกด้วย โดยนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ทำหน้าที่ให้ ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการลงทุน (Kingford-Smith and Williamson, 2004) นอกจากนี้ ในบริบทของการลงทุนในตลาดหุ้นไทยแล้ว นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์นับเป็นแหล่งบุคคล ประเภทหนึ่งที่นักลงทุนไทยสามารถติดต่อสอบถามได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ได้รับข้อมูลที่หลากหลาย และมีความน่าเชื่อถือ (สุทธิณี บริสุทธิญาณี, 2547)

สำหรับความแตกต่างในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นจาก แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล ระหว่างนักลงทุนเพศชายและเพศหญิง มีข้อน่าสังเกตว่า นักลงทุนวัย เกษียณชายที่มีการแสวงหาสารสนเทศจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์มีจำนวนมากกว่านักลงทุนวัย เกษียณหญิง ขณะที่นักลงทุนวัยเกษียณหญิงกลับมีการแสวงหาสารสนเทศจากนักลงทุนรายอื่น เป็น จำนวนมากกว่านักลงทุนเพศชายอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวจำเป็นต้องศึกษาต่อไปเพื่อ เจาะลึกถึงพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคลระหว่างนักลงทุนชายและนักลงทุนหญิง

2.1.2 การแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล

จากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล (ตารางที่ 9) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณมากที่สุดจำนวน 36 คน (ร้อยละ 46.75) แสวงหาสารสนเทศ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 35.06) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูล จำแนก ตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ พบว่า นักลงทุนชายจำนวนมากที่สุด 25 คน (ร้อยละ 52.08) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 14 คน (ร้อยละ 29.17) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์

ด้านนักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 13 คน (ร้อยละ 44.83) แสวงหา สารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 37.93) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์

สำหรับการศึกษาประเภทของหน่วยงานบริการข้อมูล (ตารางที่ 10) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 49 คน (ร้อยละ 63.64) แสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ รองลงมาจำนวน 46 คน (ร้อยละ 59.74) แสวงหาจากศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุด เฉพาะ

เมื่อพิจารณาการแสวงหาประเภทแหล่งสารสนเทศหน่วยงานบริการข้อมูล จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนชายจำนวนมากที่สุด 30 คน (ร้อยละ 62.50) แสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ รองลงมาจำนวน 27 คน (ร้อยละ 56.25) แสวงหาจากศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุดเฉพาะ

ด้านนักลงทุนหญิง จำนวนมากที่สุด 19 คนเท่ากัน (ร้อยละ 65.52) แสวงหาสารสนเทศจากศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุดเฉพาะ และหน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ รองลงมาจำนวน 5 คน (ร้อยละ 17.24) แสวงหาจากสมาคมวิชาชีพ สมาคมวิชาการ และสถาบันวิจัย

ผลจากการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นักลงทุนวัยเกษียณไทยไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงต่างก็นิยมแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูลไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ หรือศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ และห้องสมุดเฉพาะ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิณี บริสุทธิญาณี (2547); Mezick (2002) และ Williamson (1997) ที่พบว่า หน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนวัยเกษียณหรือผู้สูงอายุมักใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และห้องสมุด

2.1.3 การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน

จากการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน (ตารางที่ 11) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณมากที่สุด จำนวน 37 คน (ร้อยละ 39.78) มีความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 29 คน (ร้อยละ 31.18) 5-6 ครั้ง/สัปดาห์

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาจากแหล่งสื่อสารมวลชน จำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 22 คน (ร้อยละ 36.67) มีความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ 5-6 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 33.33) แสวงหา 3-4 ครั้ง/สัปดาห์

สำหรับนักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 17 คน (ร้อยละ 45.95) มีความถี่ในการแสวงหาจากแหล่งสื่อสารมวลชน 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 7 คน (ร้อยละ 18.92) เท่ากัน แสวงหา 5-6 ครั้ง/สัปดาห์ และมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์ตามลำดับ

ส่วนการศึกษาระเบทของหน่วยงานบริการข้อมูลที่นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหา (ตารางที่ 12) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณมากที่สุด จำนวน 88 คน (ร้อยละ 94.62) แสวงหาสารสนเทศหนังสือพิมพ์ รองลงมาแสวงหาจากโทรทัศน์ จำนวน 80 คน (ร้อยละ 86.02) และวิทยุ จำนวน 39 คน (ร้อยละ 41.94)

เมื่อพิจารณาการแสวงหาประเภทย่อยของแหล่งสื่อสารมวลชน จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนวัยชาย จำนวนมากที่สุด 53 คน (ร้อยละ 88.33) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 50 คน (ร้อยละ 83.33) แสวงหาสารสนเทศจากโทรทัศน์ และจำนวน 21 คน (ร้อยละ 35.00) แสวงหาสารสนเทศจากวิทยุ

ด้านนักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 35 คน (ร้อยละ 94.59) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 81.08) แสวงหาสารสนเทศจากโทรทัศน์ และจำนวน 18 คน (ร้อยละ 48.65) แสวงหาสารสนเทศจากวิทยุ

จากผลการศึกษาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ยังคงเป็นประเภทของแหล่งสื่อสารมวลชนที่นักลงทุนวัยเกษียณใช้เป็นประจำ ในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mezick (2002) ที่พบว่า ประเภทของแหล่งสื่อสารมวลชน

ที่สำคัญประเภทหนึ่งที่นักลงทุนรายย่อยชาวอเมริกันใช้ในการแสวงหาสารสนเทศทางการเงินของบริษัทก็คือหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ และงานวิจัยของ Williamson (1997) ที่พบว่า แหล่งสารสนเทศหลักที่ผู้สูงอายุชาวออสเตรเลียใช้ในการแสวงหาบ่อยที่สุดแหล่งหนึ่งก็คือหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ เช่นกัน

นอกจากนั้น ผลจากการศึกษานี้ยังช่วยยืนยันผลวิจัยในประเทศของ แสงระวี นิรมลรัตน์ (2552) ที่ค้นพบว่า สารสนเทศที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์มีความสำคัญในระดับมากที่สุดต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นอันดับสูงสุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผลวิจัยของ สุทธิณี บริสุทธิญาณิ (2547) ที่พบว่า นักลงทุนรุ่นเก่าที่มีพฤติกรรมการลงทุนคล้ายกับนักลงทุนวัยเกษียณนั้นชอบแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการลงทุนจากหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์เป็นหลัก

การที่ทั้งหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ต่างก็เป็นประเภทของแหล่งสื่อสารมวลชนที่นักลงทุนวัยเกษียณไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงก็นิยมใช้ในการแสวงหาสารสนเทศนั้น อาจเนื่องมาจากทั้งสองประเภทนั้นเป็นแหล่งหลักที่นักลงทุนสามารถอ่านหรือชมเนื้อหาสารสนเทศด้านการลงทุน เช่น ข่าวเกี่ยวกับภาพรวมของเศรษฐกิจและการเมือง และข่าวสถานการณ์ทั่วไปที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ได้สะดวกที่สุด ครอบคลุมที่สุด และเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับแหล่งสารสนเทศอื่นๆ

2.1.4 การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 13) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 17 คน (ร้อยละ 29.31) มีความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 27.59) และ 5-6 ครั้ง/สัปดาห์ 14 คน (ร้อยละ 24.14) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 12 คน (ร้อยละ 32.43) มี

ความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาจำนวน 10 คน (ร้อยละ 27.03) แสวงหา 1-2 ครั้ง/สัปดาห์

นักลงทุนเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 6 คน (ร้อยละ 28.57) มีความถี่ในการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และ 3-4 ครั้ง/สัปดาห์รองลงมาจำนวน 5 คน (ร้อยละ 23.81) แสวงหาจาก 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ และจำนวน 4 คน (ร้อยละ 19.05) มีความถี่ในการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

สำหรับการศึกษาประเภทของแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 14) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณมากที่สุดจำนวน 50 คน (ร้อยละ 86.21) แสวงหาสารสนเทศจากเว็ลด์ไวด์เว็บ รองลงมาจำนวน 29 คน (ร้อยละ 50.00) แสวงหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา และจำนวน 13 คน (ร้อยละ 22.41) แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการแสวงหาประเภทแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 86.49) แสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจากเว็ลด์ไวด์เว็บ รองลงมาจำนวน 18 คน (ร้อยละ 48.65) แสวงหาบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา และจำนวน 10 คน (ร้อยละ 27.03) แสวงหาจากแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

ด้านนักลงทุนเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 18 คน (ร้อยละ 85.71) แสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจากเว็ลด์ไวด์เว็บ รองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 52.38) แสวงหาจากอินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา และจำนวน 3 คน (ร้อยละ 14.29) แสวงหาจากแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

จากผลการศึกษาข้างต้นมีข้อที่น่าสังเกตคือ แม้ว่าแหล่งสารสนเทศหลักสำหรับใช้เพื่อแสวงหาสารสนเทศด้านการลงทุน อาทิ นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ ยังคงเป็นประเภทของแหล่งสารสนเทศลำดับต้นๆ ที่นักลงทุนวัยเกษียณชาวไทยนิยมใช้ในการแสวงหาอยู่เช่นเดิม แต่ในขณะเดียวกัน จำนวนของผู้แสวงหาสารสนเทศในกลุ่มวัยนี้กลับแสดงให้เห็นถึง

แนวโน้มที่จะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เช่นกัน และแนวโน้มนี้ก็มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับต่างประเทศ เช่น ผลงานวิจัยของ Mezick (2002) ที่พบว่า นักลงทุนรายย่อยชาวอเมริกันนิยมใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และมากกว่าการอ่านหนังสือพิมพ์ถึงร้อยละ 10

ความนิยมในการแสวงหาสารสนเทศด้านการลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวันเกเซียน อาจเกิดขึ้นจากการที่แหล่งบนอินเทอร์เน็ตหลายแห่งมีการปรับตัวในการนำเสนอและนำเสนอสารสนเทศสู่ผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว ฉับไว ในบางรายยังมีบริการเสริมที่ผู้ใช้สารสนเทศสามารถเกาะติด หรือติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดหุ้น ณ เวลาจริง (Real time) และบางรายเน้นให้ผู้ใช้สามารถมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ (Two-way interaction) กับแหล่ง หรือแม้แต่ปรับแต่งสารสนเทศได้เอง (Barry and Shamber, 1998: 226-230)

2.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

ในการสรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกเซียนนั้น จะเป็นการสรุปผลโดยจำแนกตามแหล่งสารสนเทศ 4 ประเภท ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล หน่วยงานบริการข้อมูล แหล่งแหล่งสื่อสารมวลชน และแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

2.2.1 วิธีการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบุคคล

การศึกษาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคล (ตารางที่ 15) พบว่า นักลงทุนวัยเกเซียนจำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 58.93) แสวงหาสารสนเทศด้วยการสนทนาผ่านโทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ รองลงมาจำนวน 28 คน (ร้อยละ 50.00) ใช้วิธีการสนทนาแบบตัวต่อตัว

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบุคคล จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 19 คน (ร้อยละ 54.29) ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการ

ติดต่อผ่านโทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ รองลงมาจำนวน 18 คน (ร้อยละ 51.43) ติดต่อผ่านการใช้อีเมล
สังคมออนไลน์

ในส่วนของนักลงทุนหญิง พบว่า จำนวนมากที่สุด 16 คน (ร้อยละ 76.19)
ใช้วิธีการสนทนาแบบตัวต่อตัว รองลงมาจำนวน 14 คน (ร้อยละ 66.67) ใช้วิธีการสนทนาผ่าน
โทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ

ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับการวิจัยของ Williamson (1997) และ
Wick (2004) ที่พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณมักแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศบุคคลด้วยการ
สนทนาผ่านโทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ และสนทนาแบบตัวต่อตัว ทั้งนี้เนื่องจากเป็นวิธีการแสวงหา
สารสนเทศที่ไม่มีความซับซ้อน รับสารสนเทศได้ง่าย (Kingfod-Smith and Williamson, 2004) ทั้งนี้
ยังมีข้อสังเกตที่น่าสนใจด้วยว่า นักลงทุนวัยเกษียณเพศชายมีแนวโน้มที่ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศ
จากแหล่งบุคคล โดยติดต่อผ่านการใช้อีเมลสังคมออนไลน์มากขึ้นด้วย

2.2.2 วิธีการแสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล

จากการศึกษาวิธีการแสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล (ตารางที่ 16) พบว่า นัก
ลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 55 คน (ร้อยละ 71.43) ใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการเข้าร่วม
การประชุม/สัมมนา รองลงมาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 29.87) ติดตามประกาศหน่วยงานบริการข้อมูล
และสอบถามจากผู้ให้บริการข้อมูล ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาจากหน่วยงานบริการข้อมูล จำแนกตามเพศ พบว่า นัก
ลงทุนชายจำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 68.75) มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยเข้าร่วมการ
ประชุม/สัมมนา รองลงมาจำนวน 14 คน (ร้อยละ 29.87) ใช้วิธีการติดตามประกาศหน่วยงานบริการ
สารสนเทศ

ในส่วนของนักลงทุนหญิง พบว่า จำนวนมากที่สุด 22 คน (ร้อยละ 75.86) ใช้วิธีการสนทนาแบบตัวต่อตัวเข้าร่วมการประชุม/สัมมนา รองลงมาจำนวน 11 คน (ร้อยละ 37.93) ใช้วิธีการสอบถามจากผู้ให้บริการข้อมูล

2.2.3 วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งแหล่งสื่อสารมวลชน

จากการศึกษาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน (ตารางที่ 17) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 80 คน (ร้อยละ 86.02) แสวงหาสารสนเทศด้วยการชมรายการวิเคราะห์หุ้น รองลงมาจำนวน 79 คน (ร้อยละ 84.95) ติดตามรายการวิเคราะห์หุ้น

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชน จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนชายจำนวนมากที่สุด 50 คน (ร้อยละ 83.33) แสวงหาสารสนเทศด้วยการชมรายการวิเคราะห์หุ้น รองลงมาจำนวน 46 คน (ร้อยละ 76.67) มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น

สำหรับวิธีการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนหญิง พบว่า นักลงทุนหญิงจำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 89.19) มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น รองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 81.08) มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการชมรายการวิเคราะห์หุ้น

จากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Williamson (1997) และ Wick (2004) ที่พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณมักแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสื่อสารมวลชนด้วยการรับชม-รับฟังรายการที่เผยแพร่ตามช่องทางการสื่อสารมวลชน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่ไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในรูปแบบของการสื่อสารทางเดียว ซึ่งวิธีการแสวงหาแบบนี้มีความง่าย สะดวก และทำให้นักลงทุนได้รับสารสนเทศในทันที (Kingford-Smith and Williamson, 2004) เพราะโดยแท้จริงแล้ว ผู้สูงอายุแสวงหาสารสนเทศก็เพียงเพื่อการรับทราบหรือรับแจ้งเนื้อหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ (To be informed) มากกว่าการแสวงหาอย่างกระตือรือร้น (Fraser,

2004) ดังนั้น วิธีการแสวงหาสารสนเทศแบบการสื่อสารทางเดียวเช่นนี้ จึงเข้ากันได้กับความต้องการของนักลงทุนที่สูงอายุ

2.2.4 วิธีการแสวงหาจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 18) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนมากที่สุด 29 คน (ร้อยละ 50.00) แสวงหาสารสนเทศด้วยการคลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง รองลงมาจำนวน 26 คน (ร้อยละ 44.83) แสวงหาสารสนเทศด้วยการค้นหาด้วยการใส่ที่อยู่เว็บไซต์บนเว็บเบราว์เซอร์

เมื่อพิจารณาวิธีการแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามเพศ พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 21 คน (ร้อยละ 56.76) มีวิธีการแสวงหาโดยการค้นหาด้วยการใส่ที่อยู่เว็บไซต์บนเว็บเบราว์เซอร์ รองลงมาจำนวน 15 คน (ร้อยละ 40.54) เท่ากัน มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการคลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง และสืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา

นักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 14 คน (ร้อยละ 66.67) มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการคลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง รองลงมาจำนวน 13 คน (ร้อยละ 61.90) มีวิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยการสืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา

2.3 ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

2.3.1 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

การศึกษาการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ของนักลงทุนจำนวนรวม 100 คน (ตารางที่ 19) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 86 คน (ร้อยละ 86.00) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือคู่มือ รองลงมาจำนวน 78 คน (ร้อยละ 78.00) แสวงหาจากบทความหนังสือพิมพ์

เมื่อพิจารณาการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 50 คน (ร้อยละ 80.65) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือคู่มือการลงทุน รองลงมาจำนวน 48 คน (ร้อยละ 77.42) แสวงหาจากบทความหนังสือพิมพ์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 94.74) แสวงหาสารสนเทศจากหนังสือคู่มือการลงทุน รองลงมาจำนวน 30 คน (ร้อยละ 78.95) แสวงหาจากบทความหนังสือพิมพ์

จากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับการศึกษาของ Williamson (1997); Mezick (2002); Wick (2004); สุทธิณี บริสุทธิญาณิ (2547) และแสงระวี นิรมลรัตน์ (2552) ที่พบว่า นักลงทุนนิยมแสวงหาสารสนเทศจากสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสื่อที่นักลงทุนสามารถเข้าถึงได้ง่าย มียังมีความคุ้นเคยต่อสื่อประเภทนี้มาแล้วเป็นอย่างดี (Mezick, 2002) นอกจากนี้สื่อสิ่งพิมพ์ยังเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาสารสนเทศที่หลากหลาย และสะดวกต่อการใช้งาน (สุทธิณี บริสุทธิญาณิ, 2547) โดยที่นักทูนไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์และเครื่องสำหรับการอ่าน เพราะสื่อสิ่งพิมพ์มีรูปแบบของการบันทึกและเผยแพร่ด้วยการตีพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษร (Kingford-Smith and Williamson, 2004)

2.3.2 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศนวัสดุ

การศึกษากการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศนวัสดุ (ตารางที่ 20) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 76 คน (ร้อยละ 76.00) แสวงหาสารสนเทศจากรายการโทรทัศน์ รองลงมาจำนวน 40 คน (ร้อยละ 40.00) แสวงหาจากรายการวิทยุ

เมื่อพิจารณาการแสวงหาจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศน์ จำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 44 คน (ร้อยละ 70.97) แสวงหาสารสนเทศจากรายการโทรทัศน์ รองลงมาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 32.26) แสวงหาจากรายการวิทยุ

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 84.21) แสวงหาสารสนเทศจากรายการโทรทัศน์ รองลงมาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 52.63) แสวงหาจากรายการวิทยุ

2.3.3 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำหรับการศึกษาค้นคว้าแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักลงทุนวัยเกษียณจำนวนรวม 100 คน (ตารางที่ 21) พบว่า นักลงทุนจำนวนมากที่สุด 38 คน (ร้อยละ 38.00) แสวงหาจากเว็บไซต์ รองลงมาจำนวน 19 คน (ร้อยละ 19.00) แสวงหาจากสื่อสังคมออนไลน์

เมื่อพิจารณาการแสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์จำแนกตามเพศของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนเพศชายจำนวนมากที่สุด 22 คน (ร้อยละ 35.48) แสวงหาสารสนเทศจากเว็บไซต์ รองลงมาจำนวน 10 คนเท่ากัน (ร้อยละ 16.13) แสวงหาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสังคมออนไลน์

ด้านนักลงทุนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 16 คน (ร้อยละ 42.11) แสวงหาสารสนเทศจากเว็บไซต์ รองลงมาจำนวน 9 คน (ร้อยละ 23.68) แสวงหาสารสนเทศจากสื่อสังคมออนไลน์

2.4 เนื้อหาสารสนเทศ

จากการศึกษาพฤติกรรมแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเพื่อตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ (ตารางที่ 22) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่จำนวน 68 คน (ร้อยละ 68.00) แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเรื่องดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ รองลงมาจำนวน 64 คน (ร้อยละ

64.00) แสวงหาเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท และจำนวน 60 คน (ร้อยละ 60.00) แสวงหาเนื้อหาเกี่ยวกับราคาหุ้นย้อนหลัง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหา จำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ (ตารางที่ 21) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณเพศชายจำนวนมากที่สุด 41 คน (ร้อยละ 66.13) แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเรื่องดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ รองลงมาจำนวน 36 คน (ร้อยละ 58.06) แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเกี่ยวกับข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท และจำนวน 33 คน (ร้อยละ 53.23) เท่ากัน แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเกี่ยวกับราคาหุ้นย้อนหลัง และราคาหุ้นรายหลักทรัพย์

นักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 28 คน (ร้อยละ 73.68) เท่ากัน แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเรื่องดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ และข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบริษัท รองจำนวน 27 คน (ร้อยละ 71.05) แสวงหาเนื้อหาสารสนเทศเกี่ยวกับราคาหุ้นรายหลักทรัพย์

จากผลการศึกษานี้ พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศที่มีเนื้อหาเรื่องดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ **ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ว่า นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศเรื่องดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์** และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ O'Connor (2012) ที่พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศที่เกี่ยวกับดัชนีราคาหุ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์สามารถบ่งบอกถึงภาพความเคลื่อนไหวในราคาหลักทรัพย์ รวมทั้งยังเป็นตัวชี้้นำทางเศรษฐกิจที่จะช่วยบอกทิศทางแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์นี้ถือเป็นสัญญาณแรกที่จะทำให้ นักลงทุนทราบถึงสถานะของเศรษฐกิจในประเทศ ณ ขณะนั้น (หลักทรัพย์จัดการกองทุนกสิกรไทย, 2556)

2.5 การนำสารสนเทศไปใช้

จากการศึกษาพฤติกรรมการนำสารสนเทศไปใช้ของนักลงทุนวัยเกษียณ (ตารางที่ 23) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่ 89 คน (ร้อยละ 89.00) นำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้ในการ

วางแผนการลงทุนในหุ้น รองลงมาจำนวน 68 คน (ร้อยละ 68.00) นำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และวิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย

เมื่อพิจารณาการนำสารสนเทศไปใช้ จำแนกตามเพศของนักลงทุนวัยเกษียณ (ตารางที่ 23) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณเพศชายจำนวนมากที่สุด 52 คน (ร้อยละ 83.87) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น รองลงมาจำนวน 42 คน (ร้อยละ 67.74) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้ในการติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และจำนวน 40 คน (ร้อยละ 64.52) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย

นักลงทุนวัยเกษียณเพศหญิงจำนวนมากที่สุด 37 คน (ร้อยละ 97.37) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น รองลงมาจำนวน 28 คน (ร้อยละ 73.68) นำสารสนเทศที่แสวงหาได้ไปใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย

จากการที่ผลการศึกษานี้ พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณนำสารสนเทศที่แสวงหาไปใช้เพื่อวางแผนการลงทุนในหุ้นจำนวนมากที่สุด **ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ในส่วนที่ว่า นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น** ทั้งนี้ เนื่องจากการวางแผนการลงทุนนับเป็นขั้นตอนสำคัญลำดับต้นๆ ที่นักลงทุนจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น เพื่อสำรวจความพร้อมในการลงทุนในหุ้นของนักลงทุน เพื่อกำหนดแผนการลงทุนในอนาคต วางเป้าหมายในการลงทุน สำรวจความเสี่ยงที่ตนเองสามารถรับได้จากการลงทุน และเพื่อประเมินผลการลงทุนสำหรับปรับพอร์ตการลงทุน ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะการลงทุนของตัวนักลงทุนเอง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558จ)

3. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

การสรุปผลการศึกษาในส่วนที่ 3 ครอบคลุมปัญหาใน 3 ด้านที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น ได้แก่ ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ และปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

3.1 ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ

จากการศึกษาปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบด้านแหล่งสารสนเทศ (ตารางที่ 24) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนระหว่าง 78-83 คน ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศทุกรายการในระดับน้อยเท่านั้น โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารสนเทศไม่เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ ($\bar{x} = 2.31$) ขณะที่รายการปัญหาเรื่องสารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการนั้น นักลงทุนวัยเกษียณระบุว่าประสบปัญหานี้ในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยเพียง 2.14 เท่านั้น

จากผลการศึกษานี้ที่พบว่า สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ เป็นรายการปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในระดับน้อย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้ว่า ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในระดับมาก คือ สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ

การที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบปัญหาในระดับน้อย ด้านแหล่งสารสนเทศที่แสวงหาไม่เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะนักลงทุนวัยเกษียณไม่ทราบว่ามีแหล่งสารสนเทศชนิดใดบ้างที่แหล่งสารสนเทศไม่สามารถให้ข้อมูลได้ เช่น ประมาณการงบการเงินหรือคาดการณ์รายได้/กำไรในแต่ละไตรมาส การคาดการณ์กำไรขั้นต้นที่ยังไม่ได้เปิดเผยผ่านระบบตลาดหลักทรัพย์ การคาดการณ์ในระยะใกล้ (น้อยกว่า 6 เดือน) ความคิดเห็นส่วนตัวของแหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็นชี้นำราคา เป็นต้น (ฝ่ายกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์, 2548: 5) แม้ว่าแหล่งสารสนเทศจะปฏิบัติตามข้อแนะนำในการเผยแพร่สารสนเทศด้านการลงทุนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วก็ตาม แต่ถ้าหากมิได้ชี้แจงต่อผู้แสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสารสนเทศที่เปิดเผยไม่ได้ ก็อาจส่งผลให้นักลงทุนวัยเกษียณรู้สึกว่าแหล่งสารสนเทศนั้นไม่เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ

สำหรับปัญหาเรื่อง สารสนเทศที่มีจำนวนมากเกินความต้องการนั้น ที่นักลงทุนวัยเกษียณระบุว่าประสบปัญหานี้ในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยรายการปัญหาไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันได้มีเครื่องมือที่ช่วยการกลั่นกรองข้อมูล ที่ช่วยลดภาระในการคัดเลือกสารสนเทศที่ไม่ต้องการออก เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับเพียงสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด

เช่น บริการ “แอสเพน” (Aspen) ที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารแบบเรียลไทม์ (Real time) โดยจะให้ข้อมูลข่าวสารด้านการเงินต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศแก่กลุ่มการลงทุนและการเงิน ประกอบไปด้วยฟังก์ชันการใช้งานที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ทางเทคนิค เส้นแนวโน้ม การตั้งเตือนข้อมูลราคา นอกจากนี้ยังมีข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจจากแหล่งข่าวชั้นนำ เช่น ดัชนี และราคาหุ้น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน ราคาถ่านหิน ราคาโลหะมีค่า ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ฯลฯ จากตลาดสำคัญทั่วโลก (อินโฟเควสท์ 2558)

3.2 ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ

จากการศึกษาปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบด้านเนื้อหาของสารสนเทศ (ตารางที่ 25) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนระหว่าง 79-85 คน ประสบปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศในระดับน้อยและน้อยที่สุด โดยรายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามาได้มีความคลุมเครือต้องอาศัยการตีความ ($\bar{x} = 2.24$)

3.3 ปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

จากการศึกษาปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศ (ตารางที่ 26) พบว่า นักลงทุนวัยเกษียณจำนวนระหว่าง 55-84 คน ประสบปัญหาด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ การขาดการอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศใหม่ ๆ ($\bar{x} = 3.10$) และรายการปัญหาที่นักลงทุนประสบในระดับน้อยมีจำนวน 3 รายการ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ

สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น (ตารางที่ 27) พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนระหว่าง 88-97 คน โดยรายการปัจจัยที่ผู้ตอบเห็นว่า มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมากมี 5 รายการ รายการปัจจัยที่เห็นว่า มีผลในระดับปานกลางจำนวน 2 รายการ และรายการปัจจัยที่เห็นว่า มีผลในระดับน้อย 1 รายการ โดยปัจจัยที่มีผลในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความ

ครอบคลุมของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.16$) ความทันสมัยของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.14$) และความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.10$)

จากผลการศึกษาที่พบว่า ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กำหนดไว้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณในระดับมาก คือ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ จากการที่สารสนเทศที่เกี่ยวกับการลงทุนนั้น มีผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนว่าจะมีความคุ้มค่ามากเพียงใด ดังนั้นความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการแสวงหาสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน เพราะหากแหล่งสารสนเทศขาดความน่าเชื่อถือ ก็จะทำให้ให้นักลงทุนได้รับสารสนเทศที่ไม่เป็นจริง ไม่ถูกต้อง และไม่มีคุณภาพ ซึ่งหากได้รับสารสนเทศลักษณะแบบนี้ไปก็จะส่งผลให้การตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนผิดพลาดได้ (Barry and Shamber, 1998: 226-230)

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาจากงานวิจัยมีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้

1. ผลการวิจัยที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่
  - สมมติฐานข้อที่ 1 นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศเรื่องดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
  - สมมติฐานข้อที่ 1 นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
  - สมมติฐานข้อที่ 1 นักลงทุนวัยเกษียณส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการลงทุนในหุ้น
  - สมมติฐานข้อ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณในระดับมาก คือ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ
2. ผลการวิจัยที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ
  - สมมติฐานข้อที่ 2 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในระดับมาก คือ สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ แต่ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัญหาเรื่อง สารสนเทศมีจำนวนมากเกินความต้องการ เป็นรายการ

ปัญหาที่นักลงทุนวัยเกษียณประสบในระดับน้อยในการแสวงหา สารสนเทศ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาทั้งหมด ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำข้อค้นพบต่างๆ มาเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานบริการสารสนเทศในการปรับปรุงบริการ และพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ ดังนี้

1. หน่วยงานบริการสารสนเทศควรปรับปรุงบริการด้านการจัดฝึกอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศให้กับนักลงทุนวัยเกษียณเพื่อให้ผู้รับบริการกลุ่มนี้สามารถแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. หน่วยงานบริการสารสนเทศควรพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีความหลากหลาย มาให้บริการแก่ผู้รับบริการที่เป็นกลุ่มนักลงทุนวัยเกษียณ รวมทั้งอาจพิจารณาพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์/ออนไลน์มากขึ้นด้วย เพื่อเป็นทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับนักลงทุนกลุ่มวัยนี้ และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมสารสนเทศ (Information environments) ยุคการสื่อสารดิจิทัลอย่างในปัจจุบัน

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ โดยนำวิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมาปรับใช้ หรืออาจพิจารณาออกแบบการวิจัยโดยใช้วิธีแบบผสมผสาน (Mixed methods) เพื่อให้ข้อค้นพบจากการวิจัยในอนาคตมีความละเอียด และอธิบายพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- Baldwin, Nancy Sadler. "Information-Seeking Behavior of Securities Analysts: Individual and Institutional Influences, Information Sources and Channels, and Outcomes." *Journal of the American Society for Information Science*, 48 , 8 (1997): 674–693.
- Barry, Carol L. and Schamber, Linda. "Users' criteria for relevance evaluation: a cross-situational comparison." *Information Processing & Management*, 34 (1998): 219-236.
- Butcher, Helen. *Meeting Managers' Information Need*. London: The Association for Information Management, 1998.
- Case, Donald O. *Looking for information : a survey of research on information seeking, needs, and behavior*. Amsterdam: Academic Press, 2012.
- Chen, Ching-chin and Herson, Peter. *Information Seeking: Assessing and Anticipating User Needs*. New York: Neal-Schuman Publishers, 1982.
- Ikoja, Odongo Robert. "A Study of the Information Needs and Uses of the Informal Sector in Uganda: Preliminary Findings." *Library and Information Science Research*, 11, 1 (2001): 1-13.
- Kingsford-Smith, Dimity and Williamson, Kirsty. "How Do Online Investors Seek Information, And What Does This Mean for Regulation?" [Online]. Available: http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/law/elj/jilt/2004_2/kingsford-smithandwilliamson/2004. Retrieved July 14, 2016.
- Loibl, Cazilia and Hira, Tahira K. "Investor information search." *Journal of Economic Psychology*, 30 (2009): 24-41.
- Mezick, Elizabeth M. "Investing Wisely: Individual Investors as Information Seekers." *Journal of Business and Finance Librarianship*, 7, 1 (2001): 3-23.
- Nunnally, Jum. *Psychometric Theory*. New York: McGraw-Hill, 1978.
- O'Connor, Lisa G. "The Information Seeking and Use Behavior of Retired Investors." *Journal of Librarianship and Information Science*, (2012): 1-20.

- Paisley, W., and Hardy, A. Infotmation and work: research on the Improvement of Practitioner Information Systems. Stanford, C.A.: Standford University, Institute for Commnication Research, 1980.
- Wilson T.D. "On User Studies and Information Needs." Journal of Document, 62 6 (1999): 658-670.
- Wicks, Don A. "Go With the Flow : Independent Older Adults and Their Information-Seeking." CAIS/ACSI, (2001): 149-164.
- Williamson, Kirsty. The information needs and information-seeking behaviour of older adults: an Australian study. Paper presented at the Proceedings of an international conference on Information seeking in context, Tampere, Finland, 1997.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. "ประชากรสูงอายุไทย : ปัจจุบันและอนาคต." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.m-society.go.th/article_attach/13225/17347.pdf 2556. สืบค้น 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2559.
- คุณชัช จิรเสวีอุปประพันธ์. "การวิเคราะห์แนวโน้มราคา (Trend) : เทคนิคหาจังหวะในการซื้อ-ขาย และตัดขาดทุน." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.nomuradirect.com/e_learning/blog_inner/blog_details.aspx?id=70&cat_id=3 2558. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2558.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. รู้วิเคราะห์...เจาะเรื่องหุ้น. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2554. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ก. "ตราสารทุน." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.set.or.th/th/products/equities/equities_p1.html 2555. สืบค้น 14 มีนาคม 2557.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ข. "รายงานประจำปี 2555." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.set.or.th/th/about/annual/files/annual2555_thai_full_v3.pdf 2555. สืบค้น 14 มีนาคม 2557.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ค. "เริ่มต้นเล่นหุ้นยังไง ตอนที่ 6." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.set.or.th/education/th/education.html> 2555. สืบค้น 18 มิถุนายน พ.ศ. 2559.

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ก. "การซื้อขายตราสารทุน." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.set.or.th/th/products/trading/equity/tradingsystem_p2.html 2558.
 สืบค้น 19 กรกฎาคม 2559.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ข. "การเปิดเผยสารสนเทศ." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.set.or.th/th/regulations/supervision/listed_disclosure_p5.html
 2558. สืบค้น 19 กรกฎาคม 2559.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ค. "ขั้นตอนการลงทุนในหุ้น." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
https://www.set.or.th/education/th/begin/stock_content03.pdf 2558. สืบค้น 21
 กรกฎาคม 2559.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ง. "โบรกเกอร์คืออะไรใครรู้บ้าง." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
https://www.set.or.th/education/th/begin/stock_content10.pdf 2558. สืบค้น 16
 มิถุนายน พ.ศ. 2559.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, จ. "วางแผนการลงทุน." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_6.pdf 2558. สืบค้น 13
 มิถุนายน 2559.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ฉ. "วิเคราะห์ทางเทคนิค." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
https://www.set.or.th/education/th/begin/stock_content06.pdf 2558. สืบค้น 13
 มิถุนายน 2559.
- นิชากร สิริวัฒน์. "การวางแผนการลงทุนเพื่อชีวิตวัยเกษียณ." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_11/pdf/aw032.pdf 2554. สืบค้น 14 มีนาคม 2557.
- ปทุมทริกา ฤกษ์มงคล. "พฤติกรรมกรรมการลงทุน และการแสวงหาสารสนเทศทางการเงินของนักลงทุนที่
 ซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2547.
- ฝ่ายกำกับกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์. "ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข
 และวิธีการเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศ และการปฏิบัติภารกิจใด ๆ ของบริษัทจดทะเบียน." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
 จาก:http://www.set.or.th/dat/content/rule/th/BorJorPor1100_Nof110558Eff160558TH.pdf 2548. สืบค้น 18 กรกฎาคม 2559.

- พัตชา จุนอนันตธรรม. "ผลการสำรวจผู้ลงทุนบุคคลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.set.or.th/setresearch/microstructure/forum_2011.html 2554. สืบค้น 14 กุมภาพันธ์ 2558.
- สง่า บรรจงประเสริฐ และ กนิยะ อิศริยะประชา. "ผลการวิจัยโครงการวิจัยผู้ลงทุน (Investor Research Survey)." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.set.or.th/setresearch/presentation_p2.html 2554. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2559,
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. "การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 ประชากรและสังคม 2553 คุณค่าผู้สูงอายุในสายตาสังคมไทย." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/AnnualConference/ConferenceVI/default.htm> 2553. สืบค้น 14 มีนาคม 2557.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. "คุณค่าผู้สูงอายุในสายตาสังคมไทย." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/AnnualConference/Download/2553/2553_conference_full.pdf 2553. สืบค้น 18 มิถุนายน พ.ศ. 2559.
- สันติ กิระนันท์. "การสำรวจพฤติกรรมของนักลงทุนบุคคลที่เน้นการลงทุนระยะสั้นในตลาดหุ้นไทย." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.set.or.th/setresearch/files/symposium/2553_paper2_presentation.pdf 2553. สืบค้น 14 กุมภาพันธ์ 2558.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. "เจาะลึกลักษณะตราสารทุน." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.tsi-thailand.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1807&Itemid=1549 2553. สืบค้น 14 มีนาคม 2557.
- สำนักหอสมุดแห่งชาติ. "คู่มือคัดเลือก จัดหา รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ หอสมุดแห่งชาติ." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.nlt.go.th/sites/default/files/collection.pdf> 2553. สืบค้น 19 กรกฎาคม 2559.
- สุทธิณี บริสุทธิญาณิ. "การวิเคราะห์เปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสารเพื่อการตัดสินใจในการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนรายย่อยรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.
- แสงระวี นิรมลรัตน์. "การแสวงหาข้อมูล ข่าวสารเพื่อการตัดสินใจของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2552.

หลักทรัพย์จัดการกองทุนกสิกรไทย. "หุ้นยุโรป – ความน่าสนใจที่หลายคนมองข้าม." [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก:

<http://www.kasikornasset.com/TH/MarketUpdate/Pages/02082013.aspx> 2556.

สืบค้น 30 สิงหาคม พ.ศ. 2558.

อนรุทธิ์ กามิต. "ลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุนและพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับสื่อของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2541.

ภาคผนวก ก

ที่ ศธ 0512.23/ 2288

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

31 ตุลาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน หัวหน้าห้องสมุดมรวัย คลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุชาวดี อินทอง นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามมาเก็บข้อมูลจากนักลงทุนที่เกษียณอายุการทำงานที่มีอายุตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวสุชาวดี อินทอง ได้ทำการเก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ อักษรวิหการ)

คณบดีคณะอักษรศาสตร์

หน่วยบัณฑิตศึกษา งานทะเบียนและ โสคทัศนศึกษา

โทรศัพท์. 02-2184878

โทรสาร. 02-2184875

แบบสอบถาม

เรื่อง

พฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของนักลงทุนวัยเกษียณ

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสวงหาข้อมูลหรือสารสนเทศของนักลงทุนวัยเกษียณในด้านแหล่ง วิธีการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ การนำสารสนเทศไปใช้ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศ ผลการศึกษานี้สามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับผู้ให้บริการสารสนเทศเพื่อการลงทุนในหุ้นได้ปรับปรุงและพัฒนาบริการสารสนเทศที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักลงทุนกลุ่มนี้

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 9 หน้า ประกอบด้วยข้อคำถามรวม 14 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (คำถามข้อที่ 1-5)
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (คำถามข้อที่ 6-12)
- ตอนที่ 3 ปัจจัยในการแสวงหาสารสนเทศ (คำถามข้อที่ 13)
- ตอนที่ 4 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ (คำถามข้อที่ 14)

ทั้งนี้จะใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 20-25 นาที

ขอบพระคุณในความร่วมมือ

คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้น หมายถึง การกระทำ วิธีการ หรือกิจกรรม ที่แสดงออกอย่างมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาข้อมูลหรือสารสนเทศที่ต้องการ โดยข้อมูลที่ได้รับจะผ่านกระบวนการประมวลผล วิเคราะห์ และนำมาใช้พิจารณาถึงผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการซื้อขายหุ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง และกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

56-60 ปี

61- 65 ปี

66 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุดที่ท่านสำเร็จการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านประกอบอาชีพใดก่อนเกษียณจากการทำงาน

ข้าราชการ

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัทเอกชน

ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

รับจ้าง

อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. จนถึงปัจจุบันท่านมีประสบการณ์ลงทุนในหุ้นมาแล้วกี่ปี

ต่ำกว่า 1 ปี

1 - 3 ปี

4 - 6 ปี

7 - 9 ปี

10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

คำถามในตอนที่ 2 นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลหรือสารสนเทศในด้านแหล่งสารสนเทศ วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ประเภททรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ และการนำไปใช้

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับความเห็นของท่านและ/หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้สมบูรณ์

6. ใน 1 ปีที่ผ่านมาท่านแสวงหาข้อมูลเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นจากแหล่งสารสนเทศบุคคลหรือไม่

- ไม่แสวงหา (ข้ามไปข้อที่ 7)
 แสวงหา

6.1 ท่านแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคลบ่อยเพียงใด

- 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์
 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์
 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์
 มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6.2 ประเภทของแหล่งบุคคลที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ที่ปรึกษาด้านการเงิน
 นักลงทุนรายอื่น
 นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
 สมาชิกในครอบครัว
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6.3 วิธีการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งบุคคลที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
 ติดต่อผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์
 ร้องขอให้ผู้อื่นหาให้
 สนทนาแบบตัวต่อตัว
 สนทนาผ่านโทรศัพท์/โทรศัพท์มือถือ
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ใน 1 ปีที่ผ่านมาท่านแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นจากหน่วยงานบริการข้อมูลหรือไม่

- ไม่แสวงหา (ข้ามไปข้อที่ 8)
 แสวงหา

7.1 ท่านแสวงหาสารสนเทศจากหน่วยงานบริการข้อมูลบ่อยเพียงใด

- 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์
 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์
 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์
 มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7.2 หน่วยงานบริการข้อมูลที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศูนย์ข้อมูล ศูนย์สารสนเทศ ห้องสมุดเฉพาะ (เช่น ห้องสมุดมารวย ห้องสมุดข่าวมติชน เป็นต้น)
 สมาคมวิชาชีพ สมาคมวิชาการ และสถาบันวิจัย (เช่น สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ เป็นต้น)
 หน่วยงานรัฐและในกำกับของรัฐ (เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น)
 หน่วยงานบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์ (เช่น บริษัท อินโฟควิสท์ จำกัด ศูนย์ข้อมูลมติชน เป็นต้น)
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

7.3 วิธีการแสวงหาข้อมูลจากหน่วยงานบริการข้อมูลที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เข้าร่วมประชุม/สัมมนา
 ติดตามจดหมายข่าว
 ติดตามประกาศหน่วยงานบริการสารสนเทศ
 บอกรับข่าวข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์มือถือ
 บอกรับข่าวตัดออนไลน์
 บอกรับจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์

8. ใน 1 ปีที่ผ่านมาท่านแสวงหาข้อมูลจากแหล่งที่เป็นสื่อสารมวลชนหรือไม่

- ไม่แสวงหา (ข้ามไปข้อที่ 9)
 แสวงหา

8.1 ท่านแสวงหาข้อมูลที่ได้จากสื่อสารมวลชนบ่อยเพียงใด

- 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์
 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์
 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์
 มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8.2 สื่อสารมวลชนที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โทรทัศน์(เช่น รายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์หุ้น เป็นต้น)
 วิทยุ(เช่น รายการสนทนาวิเคราะห์หุ้น ข่าวเกี่ยวกับการลงทุน เป็นต้น)
 หนังสือพิมพ์(เช่น หนังสือพิมพ์เกี่ยวกับหุ้น การลงทุน เป็นต้น)
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

8.3 วิธีการแสวงหาข้อมูลจากสื่อสารมวลชนที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ชมรายการวิเคราะห์หุ้น
 ติดตามอ่านคอลัมน์หุ้น
 ติดตามแถบอักษรวิ่งรายงานราคาหุ้น
 โทรศัพท์สอบถามผ่านรายการวิเคราะห์หุ้น
 บอกรับเป็นสมาชิก
 รับฟังรายการวิเคราะห์หุ้น
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ใน 1 ปีที่ผ่านมาท่านแสวงหาข้อมูลจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตหรือไม่

- ไม่แสวงหา (ข้ามไปข้อที่ 10)
 แสวงหา

9.1 ท่านแสวงหาข้อมูลจากแหล่งบนอินเทอร์เน็ตบ่อยเพียงใด

- 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์
 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์
 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์
 มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9.2 แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตประเภทใดบ้างที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เวิลด์ไวด์เว็บ
 อินเทอร์เน็ตบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา
 แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9.3 วิธีการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ค้นหาด้วยการใส่ที่อยู่เว็บไซต์ (ยูอาร์แอล) บนเว็บเบราว์เซอร์
 คลิกผ่านลิงค์เชื่อมโยง
 ใช้บริการแจ้งเตือนข้อมูลผ่านอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา
 ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันผ่านแอปสโตร์หรือกูเกิลเพลย์
 ติดตามจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการลงทุน
 ติดต่อผ่านอีเมล
 สืบค้นผ่านโปรแกรมค้นหา เช่น กูเกิ้ล
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10 ข้อมูลที่ท่านแสวงหาเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นส่วนใหญ่มักปรากฏอยู่ในสื่อหรือทรัพยากรประเภทใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สื่อสิ่งพิมพ์

☐ จดหมายข่าว	☐ หนังสือการลงทุน
☐ บทความวารสาร	☐ หนังสือคู่มือการลงทุน
☐ บทความหนังสือพิมพ์	☐ หนังสือชี้ชวนการลงทุน
☐ โปสเตอร์	☐ เอกสารบทวิเคราะห์
☐ รายงานประจำปี	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

สื่อโสตทัศนวัสดุ

☐ แถบตัวอักษรวิ่ง	☐ รายการโทรทัศน์
☐ เทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์	☐ รายการวิทยุ
☐ วีดิทัศน์	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

☐ ข่าวสดหรือคลิปป็องออนไลน์	☐ บทเรียนออนไลน์
☐ ข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์มือถือ	☐ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
☐ คลิปวิดีโอ	☐ เว็บไซต์
☐ จดหมายข่าว	☐ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
☐ ซีดี/วีซีดี	☐ หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์
☐ ฐานข้อมูล	☐ สื่อสังคมออนไลน์
☐ บทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์	☐ แอปพลิเคชันการลงทุน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

11 ใน 1 ปีที่ผ่านมาข้อมูลที่ท่านแสวงหาเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นเป็นข้อมูลที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การจัดอันดับกลุ่มอุตสาหกรรม	☐ ปฏิทินเหตุการณ์
☐ การจัดอันดับรายหลักทรัพย์	☐ ประวัติบริษัท
☐ การซื้อขายตามกลุ่มอุตสาหกรรม	☐ ผลประกอบการของบริษัท
☐ การซื้อขายหลักทรัพย์ในอดีต	☐ ผลผลิตปัจจุบันของบริษัท
☐ การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ของบริษัท	☐ ผู้ถือหุ้นใหญ่
☐ ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของ	☐ ราคาหุ้นย้อนหลัง
บริษัท	☐ ราคาหุ้นรายหลักทรัพย์
☐ งบการเงินของบริษัท	☐ รายชื่อคณะกรรมการ
☐ ดัชนีราคาหุ้นต่างประเทศ	☐ รายชื่อบริษัทสมาชิก
☐ ดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์	☐ สิทธิประโยชน์ของผู้ลงทุน
☐ ตารางเปรียบเทียบหลักทรัพย์	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

12 ใน 1 ปีที่ผ่านมาท่านนำข้อมูลที่แสวงหาได้ไปใช้ในการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้น
- วางแผนการลงทุนในหุ้น
- วิเคราะห์แนวโน้มการซื้อขาย
- วิเคราะห์ผลกระทบของสถานะเศรษฐกิจ
- วิเคราะห์ภาพรวมของเศรษฐกิจและตลาดหุ้น
- วิเคราะห์ราคาหุ้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ประเด็น	ระดับปัญหา					ไม่เป็น ปัญหา
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
2.2 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามา ได้ไม่ตรงกับความต้องการ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามา ได้มีความคลุมเครือต้องอาศัย การตีความ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.4 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามา ได้ไม่ทันสมัย	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.5 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามา ได้ไม่น่าเชื่อถือ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.6 เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหามา ได้ไม่ครบถ้วน	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ปัญหาด้านวิธีการแสวงหา สารสนเทศ						
3.1 เครื่องมือช่วยค้นทรัพยากร สารสนเทศเฉพาะด้านยังไม่ เพียงพอ อาทิ ฐานข้อมูล โปรแกรมค้นหา เป็นต้น	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 คู่มือแนะนำการใช้เครื่องมือช่วย ค้นสารสนเทศยังมีไม่เพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 การขาดการอบรมวิธีสืบค้น สารสนเทศใหม่ ๆ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.4 เวลาในการแสวงหาสารสนเทศ มีจำกัด	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.5 อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

รายการอ้างอิง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุชาวดี อินทอง เกิดเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2532 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ปฏิบัติการ ฝ่ายจัดการทรัพยากรสารสนเทศ งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปี 2555 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555

